

LOM VYŠNÝ KLÁTOV I.

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 1020/2009-3.4/gn)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní
vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI**1. Názov**

KRUŠGEO SK, s r. o.

2. Identifikačné číslo

36 597 228

3. Sídlo

Hlavná 22, 044 12 Nižný Klátov

II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI**1. Názov**

Lom Vyšný Klátov I.

2. Účel

Predmetom navrhovanej činnosti je pokračovanie ťažby amfibolitu povrchovým spôsobom pôvodnou technológiou s predpokladaným zvýšením objemu ťaženej suroviny na 200 000 ton ročne, s predpokladom ďalšieho navýšenia ťažby podľa požiadaviek trhu max. do výšky 500 000 ton ročne.

3 Užívateľ

KRUŠGEO SK, s.r.o., Hlavná ul. č.22, 044 12 Nižný Klatov a odberatelia vyrobených produktov - kameniva rôznych frakcií.

4. Umiestnenie

Posudzovaná činnosť sa nachádza v Košickom kraji, okrese Košice okolie, v extraviláne katastrálneho územia obcí:

- Vyšný Klátov, parc. č. 96/3, 105, 108, 112, 115, 118/2, 120/2, 483, 486, 487, 488, 491, 492, 572 a 573 na ploche 204 135 m²;
- Nižný Klátov, parc. č. 31115, 31117/1, 31117/2, 31117/5, 31117/6, 31117/7 na ploche 91 365 m².

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

začatie stavby - ide o pokračovanie ťažby

ukončenie stavby - nie je určené, resp. do vyťaženia zásob

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Dobývací priestor Vyšný Klátov I. bol určený rozhodnutím bývalého Ministerstva stavebníctva SSR č. 1817/10/Be/Pa-1980 zo dňa 23.6.1980.

Ďalšie rozhodnutia a povolenia:

1. Územné rozhodnutie pre ložisko amfibolitu V. Klátov a Nižný Klátov o výmere 30 ha, vydal ONV Košice - vidiek pod č. Výst.7521/77-Sb dňa 17. 3.1978;
2. Určenie dobývacieho priestoru rozhodnutím Ministerstva stavebníctva SSR č. 1817/10/Be/Pa-1980 zo dňa 23.6.1980 a overenie SBÚ č. 2704/63-DP/80;
3. Povolenie banskej činnosti pre Poľnohospodárske družstvo Klátov rozhodnutím Obvodného banského úradu v Košiciach, č. 2306/2001-VI zo dňa 14.2.2001;
4. Rozhodnutie Obvodného banského úradu v Košiciach, č. 2092/2005 zo dňa 5.8.2005 o vydaní banského oprávnenia pre spoločnosť KRUŠGEO SK s.r.o.;
5. Zmeny rozhodnutia Obvodného banského úradu v Košiciach č. 1677/2006 zo dňa 13.7.2006, č. 744-2110/2007 dňa 17.7. 2007 a č. 1124-3577/2007 dňa 4.1.2008;
6. Povolenie č. 407-1124/2007 z 9. 5. 2007 - na odber výbušnín;
7. Povolenie č. 667-1845/2007 z 26. 6. 2007 - oprávnenie na činnosť na vyhradených elektrických zariadeniach;
8. Povolenie č. 625-2142/2007 z 23.7 - 2007 - o povolení trhacích prác veľkého rozsahu;
9. Povolenie č. 1209/531.6/96 z 12. 7. 1996 - o povolení trhacích prác malého rozsahu.

Úžitkovou surovinou na ložisku sú nazelenalé amfibolity, prevažne veľmi pevné, usmernenej textúry. Miestami sú šmuhovité, tektonicky porušené. Pukliny odlučnosti sú často vyhojené žilkami kalcitu.

V súčasnosti sa ťažená surovina využíva prevažne ako stavebný materiál. Vyrába sa a expeduje vo frakciách 0-2 mm, 2-5 mm, 5-8 mm, 5-11 mm, 8-16 mm 16-32 mm a 32-63 mm. Pre všetky tieto frakcie vydal Technický skúšobný ústav stavebný, a.s. certifikát kvality, na základe ktorého navrhovateľ vystavuje vyhlásenia o zhode. Všetky skúšky boli robené a porovnávané s normami:

STN EN 12620 Kamenivo do betónu

STN EN 13043 Kamenivo do bitúmenových zmesí a na nátery ciest, letísk a iných dopravných plôch

STN EN 13055-1 Ľahké kamenivo do betónu, malty a injektážnej malty

STN EN 13055-2 Ľahké kamenivo do bitúmenových zmesí a na nátery a do nestmelených a stmelených vrstiev

STN EN 13139 Kamenivo do malty

STN EN 13242 Kamenivo do nestmelených a hydraulicky stmelených materiálov používaných v inžinierskom stavitelstve a pri výstavbe ciest

STN EN 13450 Kamenivo na koľajové lôžko

Podľa merania rádioaktivity obsah prírodných rádionuklidov nepresahuje limity hmotnostnej aktivity, stanovené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 406/1992 Zb. pre použitie v obytných i neobytných priestoroch.

Stav geologických zásob výhradného ložiska

Teleso ložiska je dostatočne preskúmané - na ložisku bol vykonaný predbežný a

podrobný geologický prieskum v roku 1978, ukončený záverečnou správou a výpočtom zásob so stavom k 15.11.1978. Z uvedeného dôvodu sa s ďalším prieskumom ložiskového telesa neuvažuje.

V zmysle ustanovenia § 6 vyhlášky SGÚ č. 6/1992 Zb. o klasifikácii a výpočte zásob výhradných ložísk bol urobený nový výpočet zásob s ich preklasifikovaním, ktorý Ministerstvo životného prostredia SR schválilo rozhodnutím č. 1764/1999 - min. zo dňa 6.12.1999.

Podľa tohto výpočtu bol stav zásob na ložisku v dobývacom priestore Vyšný Klátov I. ku dňu 31.12.1997 nasledujúci:

Geologické zásoby

kategórie Z-1	3 297 000 m ³
kategórie Z-2	10 982 000 m ³

Spolu Z - 1 + Z - 2 14 279 000 m³

Bilančné zásoby nad blokmi celkom 878 140 m³

Skrývka humusová 70 383 m³

V rokoch 1978 - 2009 sa v dobývacom priestore Vyšný Klátov I. vyťažilo cca 220 000 m³. Počas svojho správcovstva ložiska Vyšný Klátov I. od roku 2005, spoločnosť KRÚŠGEO Sk, s.r.o. ťažila iba v bloku zásob Z-1 a vyťažilo sa celkom 29 720 m³.

Konečný stav zásob

Podľa výkazu GEO (MŽP SR) 3 - 01, „Výkaz o stave a zmenách zásob výhradných ložísk“, sa k 01.01.2009 eviduje :

Zásoby kategórie Z-1 bilančné voľné 3 267 280 m³

Zásoby kategórie Z-2 bilančné voľné 10 982 000 m³

Spolu 14 249 280 m³

Otvárka, príprava a dobývanie

Výhradné ložisko amfibolitov bolo v minulosti otvorené ako jednostenový lom. Dobývanie sa vykonávalo z úrovne terajšej I. etáže na kóte 452,0 m n. m. Sprístupnené bolo spevnenou poľnou cestou, ktorá vyúsťuje v juhovýchodnej časti dobývacieho priestoru na úrovni bázy I. etáže. Postupom ťažby bol otvorený pracovný horizont na kóte 471,0 m n. m. (súčasná II. etáž), ktorý je sprístupnený technologickou komunikáciou vedenou pozdĺž východnej hranice ťažobnej časti dobývacieho priestoru. Pri pokračovaní ťažby sa počíta s otvorením III. etáže na kóte 500,48 m n. m.

Pred vyústením prístupovej cesty na plató II. etáže je odbočka cesty na odkrytú plochu cca 700 m² v predpolí ložiska, ktorá slúži dopravným mechanizmom privážajúcim trhaviny a iný materiál na prípravu a realizáciu odstrelov veľkého rozsahu.

Vzhľadom na mimoriadne dekoratívne kvality horniny je v budúcnosti možné aj jej veľkoblokové dobývanie a využitie pre účely hrubej kamenárskej výroby, ušľachtilej kamenárskej výroby a pre umelecké účely. Pri dobývaní dekoračných kameňov ide o blokovú ťažbu realizovanú lomovým spôsobom. Na rozdiel od hromadnej ťažby pre výrobu drveného kameniva, v lomoch pre kamenárske účely sa kladie hlavný dôraz na získanie čo najväčšieho neporušeného bloku kameňa z horninového masívu pri zachovaní rozhodujúcich prírodných vlastností horniny ako je pevnosť, neporušenosť, dekoratívnosť a pod. Technológia a postup pri dobývaní pre kamenársku výrobu sú rovnaké ako pri dobývaní úžitkových nerastov. Pri otvárke III. etáže vznikne priestor v severovýchodnej časti ložiska, kde by mohla začať ťažba blokov pre využitie v kamenárskej výrobe, pretože ložisko v tejto časti nie je porušené ani zvetralé.

Skrývkové práce

Povrchové nadložné partie sú tvorené hlinou, hlinito-kamenitou suťou až silne zvetralými amfibolitmi, ktoré nemajú priemyselné využitie. Smerom do strán (na JZ a SV) sa amfibolitové teleso ponára pod obalový plášť kryštallických bridlic. V týchto smeroch narastá aj geologická a technologická skrývka.

Pri pokračovaní ťažobnej časti je potrebné vykonať zo strany cesty na etáž skrývkové práce. Priemerná mocnosť skrývky dosahuje hodnotu do 0,5 m. Skrývkové práce sa vykonávajú v dostatočnom predstihu pred ťažobným frontom, minimálne 15 m. Odstránenie skrývky sa bude vykonávať v svahovitom teréne severozápadnej časti dobývacieho priestoru. Celková plocha, na ktorej je potrebné vykonať skrývku humusovej vrstvy je 50 000 m².

Odhumusovanie sa bude vykonávať za pomoci buldozéra, stláčaním humusovej vrstvy smerom dolu svahom. Nakoľko hrúbka skrývky je v týchto miestach malá - 10 až 25 cm, vrstva bude zhrnutá na celej požadovanej ploche III. etáže smerom na východ a odvezená na určené miesto. Haldovanie nevyužitého materiálu mimo lomu sa nepredpokladá. Skrývka sa plánuje využiť na úpravu terénnych nerovností, ale najmä pri výstavbe novej prístupovej cesty.

Spôsob ťažby

Postup ťažby je z miesta existujúcej ťažby smerom na SZ. Ťažobné rezy budú mať smer JZ-SV, z hľadiska možnosti efektívneho využívania sa ťažobné rezy predĺžia na dĺžku aspoň 200 m. Postup ťažby je koordinovaný tak, aby nebol prekročený generálny uhol svahu lomu, ktorý je stanovený na $\alpha_0 = 50^\circ$. Výška lomovej steny nad pracovnou plošinou u I. etáže je 19 m, u II. etáže max 22 m. Uhol sklonu jednotlivých ťažobných rezov $\alpha_1 = \alpha_2 = 70^\circ$. Uhol záverečných svahov $\alpha_z = 60^\circ$. Minimálna šírka pracovnej plošiny je 20 m.

Hydrogeologické pomery ložiska sú jednoduché. Báza ložiska je vysoko nad miestnou eróznou úrovňou. Ťažba je vykonávaná tak, aby plató malo stúpanie v smere ťažby cca 1 až 2%, čím sa zabezpečí, aby sa zrážkové vody nezhromažďovali na bázach etáží. Zrážkové vody sú z plôch lomu odvádzané gravitačne do recipientu.

Vytváranie bázy III. etáže sa začne z prístupovej cesty tak, že sa hornina nachádzajúca nad úrovňou prístupovej cesty v smere od lomovej steny bude rýpať pomocou pásového rýpadla a nakladať na nákladné vozidlá, ktoré ju budú dopravovať do primárneho drviča. Ďalšou alternatívou je zhadzovanie horniny rýpadlom priamo na II. etáž.

Rozpojovanie horniny na tomto ložisku sa vykonáva metódou dobývania trhacími prácami - hromadnými odstreli s použitím primárnych (ťažobných) odstrelov a sekundárnych (druhotných a pomocných) odstrelov.

Pre primárne (ťažobné) odstrely, ktorými sa bude vykonávať základné rozpojenie horniny (dochádza k odtrhnutiu horniny od masívu), sa použijú clonové odstrely, radové odstrely pätné. Vrtné práce pre clonové a pätné odstrely veľkého rozsahu zvislými vrtmi a pätnými vrtmi sa vykonávajú vrtnou súpravou.

Clonové odstrely sa navŕtajú a odstreli ako jednoradový alebo dvojradový. Pri nižších etážach a pri skalných výbežkoch nerovnej koruny lomovej steny a tam, kde nie je možné vŕtať clonové vývrty, sa odstrely vykonávajú pätnými vývrtmi. Pätné odstrely sa vykonávajú podľa výšky lomovej steny, resp. rozsahu skalného výbežku I. - II. radovými vývrtmi.

Pri dobývaní etáží sa postupuje nasledovne:

1. Úprava koruny lomovej steny pred samotným začiatkom vŕtania,
2. Vŕtanie clonových vývrtov,
3. Nabíjanie a odstrely,
4. Očistenie a orámovanie lomovej steny pred nakladaním,

5. Začistenie etáže a príprava rozvalu pred nakládkou,
6. Nakladanie rozvalu do pojazdnej drvičky alebo na nákladné autá,
7. Montáž pásov na transport materiálu od primárneho drvenia,
8. Nakladanie do kužeľového drviča a sekundárne drvenie, v prípade potreby sa použije aj terciálne drvenie.

Strojné zariadenia používané pri ťažbe, úprave a doprave :

- 1 Vrtná súprava
- 1 Nákladné auto Tatra
- 1 Nákladné auto VOLVO
- 1 Kompresor
- 1 čelust'ový drvič
- 2 kužeľové drviče
- 1 odhliňovací triedič
- 2 rezonančné triediče
- 1 pásový rýpadlo
- 1 kolesový nakladač

Vzhľadom na plánované postupné zvyšovanie objemu ťažby plánuje navrhovateľ v budúcnosti postupne inovovať technológiu s použitím techniky a technológie najnovšej generácie s priaznivejšími parametrami a výstupmi voči životnému a pracovnému prostrediu.

Úprava a zušľacht'ovanie horniny

Cieľovým produktom posudzovanej činnosti je výroba kameniva frakcií 0-2 mm, 2-5 mm, 5-8 mm, 5-11 mm, 8-16 mm 16-32 mm a 32-63 mm.

Proces úpravy pozostáva z nasledujúcich technologických celkov: doprava, trojstupňové drvenie a triedenie a doprava do zásobníkov a na voľné skládky materiálu.

Technologický postup úpravy je členený do nasledujúcich blokov:

Hrubá rúbanina oddelená odstrelom od horninového masívu je nakladaná pásovým rýpadlom alebo kolesovým nakladačom alebo iným vhodným strojným zariadením zodpovedajúcim požiadavkám bezpečnosti na pracovisku do násypného koša a cez vozíkový podávač do čelust'ového drviča (primárne drvenie), ktorého vstupný otvor je min. 600x400 mm vzhľadom na fragmentáciu rozpojovanej horniny; odkiaľ je dopravníkom cez násypku vedená na triedič, z ktorého podsitná zložka je vynášaná pásovým dopravníkom na skládku výsledného produktu frakcie 32-64 mm. Nadsitná zložka je dopravená na sekundárne drvenie do kužeľového drviča, odkiaľ je predrvený materiál vedený na odhliňovací triedič, z ktorého nadsitná zložka frakcie 16-32 mm je dopravená na odval, podsitné zložky frakcií 0-2 mm, 2-5, 5-8 do zásobníka a frakcia 8-16 mm je dopravená na terciálne drvenie do kužeľového drviča a na rezonančný triedič, z ktorého sú pásovými dopravníkmi oddelene dopravované frakcie 0-2 a 2-5mm, 2-5 mm, 5-10 mm, 10 mm a viac na voľné skládky, ktoré sa nachádzajú pod jednotlivými pásovými dopravníkmi, ako výsledný produkt pripravený na expedíciu.

Kedže kapacita týchto skládok je obmedzená výškou pásových dopravníkov, následne bude materiál z týchto skládok odoberaný a prenášaný na iné skládky s dostatočnou kapacitou, resp. bude materiál dodatočne upravovaný na jestvujúcej úpravárenskej linke podľa aktuálnych požiadaviek odberateľov. Tieto skládky sa budú nachádzať tiež na pracovnej plošine I. etáže

tak, aby neprekážali pri ostatnej manipulácii.

Transportné zariadenia (dopravné pásy, podávače) sú dimenzované na úpravu kameňa pre priemyselné účely - suchou cestou (triedením a drvením) o kapacite 60 t/hod. Pásové dopravníky sú v rôznych dĺžkach a šírkach od 500 mm do 1000 mm. Dopravná rýchlosť nepresahuje 2 m/s. Najdôležitejším pásom je dopravný pás, ktorý spája prvý stupeň drvenia a technologický uzol úpravne. Jeho osová vzdialenosť je 15 m a šírka pásu je 600 mm.

Celý technologický proces je zabudovaný do úpravárenskej linky, ktorá je ovládaná z dvoch riadiacich pracovísk (velínov).

Pri úprave a zušľachtovaní sa predpokladá 96 až 100 %-ná výťažnosť vzhľadom na straty, ktoré nastávajú pri samotnom dobývaní alebo počas technológie úpravy kameniva.

V prípade potreby je možné využiť aj mobilnú technologickú linku a mobilnú triediacu linku, ktoré spĺňajú požadované technické a bezpečnostné podmienky potrebné pre bezpečnú prevádzku na pracovisku. Mobilná drviaca linka bude umiestňovaná podľa potreby a to buď na plošine I. etáže alebo na pracovnej plošine II. etáže.

Spôsob dopravy kameniva ku konečnému spotrebiteľovi

Prepravu výsledného produktu - kameniva požadovanej frakcie z lomu na miesta spotreby zabezpečujú nákladné automobily typu VOLVO po ceste III/050193. V súčasnosti pri ťažbe 38 000 ton/rok je intenzita dopravy cca 8 nákladných áut (NA) denne (pri priemernej nosnosti NA 20 ton).

Pri zvýšení objemu ťažby na 200 000 ton/rok bude intenzita dopravy cca 41 NA denne, resp. 5 NA/hod. Pri uvažovanej maximálnej ťažbe 500 000 ton/rok by sa denne prepravilo 25 000 ton kameniva, čo by predstavovalo 104 NA/deň, resp. 13 NA/hod. Uvádzaná dopravná intenzita však by už mala prebiehať na novej prístupovej komunikácii vedenej mimo dosahu zastavaného územia dotknutých sídiel.

Vzhľadom na odpor obyvateľov dotknutých sídiel - Nižného a Vyšného Klátova voči prejazdu nákladných automobilov cez intravilány týchto sídiel, sa plánuje výstavba novej prístupovej cesty k lomu, ktorá povedie mimo obce Vyšný Klátov a Nižný Klátov. Realizácia je navrhnutá do etáp, aby bolo možné riešiť problém dopravy okamžite a v čo najkratšom možnom čase. Prvá etapa sa začne budovať hneď a predstavuje úsek novej komunikácie v novej trase mimo zastavaného územia obce Vyšný Klátov ako jej obchvat. Na riešenie navrhovanej novej prepravnej trasy bola vypracovaná projektová dokumentácia - štúdia, so 4 variantmi riešenia. V ďalšej etape prípravy bude vypracovaná projektová dokumentácia pre územné konanie a následne dokumentácia pre stavebné povolenie.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť podlieha podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), kapitola 1 Ťažobný priemysel, položka č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku časť A, od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy podlieha povinnému hodnoteniu.

Na základe písomnej žiadosti navrhovateľa, príslušný orgán, Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) upustilo od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti listom č. 12074/07-3.4./gn z 21. 11. 2007, pričom zohľadnilo odôvodnenie navrhovateľa, v ktorom okrem iného uviedol, že ide o kontinuálne pokračovanie ťažby suroviny v existujúcom lome s odskúšanými dobývacími metódami a úpravou suroviny na existujúcej úpravárenskej

linke. Hlavným dôvodom predloženia zámeru je nárast objemu ťažby suroviny.

Zámer „Lom Vyšný Klátov I. - k. ú. Nižný Klátov“ vypracovala Ing. Jarmila Kočišová, PhD., Krakovská 13, 040 11 Košice v novembri 2007. Navrhovateľ, predložil zámer MŽP SR, podľa § 22 ods. 1 zákona dňa 07. 12. 2007.

MŽP SR predložilo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona všetkým zainteresovaným subjektom.

Dňa 24. 01. 2008 sa konalo na MŽP SR prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti. Po úvodnom privítaní boli účastníci rokovania oboznámení s doterajším priebehom procesu posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona a stanoviskami, ktoré MŽP SR obdržalo k zámeru navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 4 zákona.

Po prediskutovaní pripomienok uvedených v stanoviskách, MŽP SR určilo v spolupráci s rezortným orgánom a povoľujúcim orgánom, podľa § 30 ods. 1, 2 a 3 zákona rozsah hodnotenia č. 12717/07-3.4/gn z 29. 01. 2008, v ktorom bolo požadované dôkladné zhodnotenie nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila, vrátane zhodnotenia ekonomických dopadov v širších časových súvislostiach - v takom prípade bude potrebné zabezpečiť stavebný kameň obdobnej kvality z inej lokality), variant uvedený v predložennom zámere v ktorom budú zohľadnené pripomienky predložené k zámeru. Pre hodnotenie navrhovanej činnosti sa nestanovil časový harmonogram, ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia.

Zo stanovísk doručených k predmetnému zámeru, vyplynula potreba v správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovanou činnosťou :

- text správy o hodnotení upraviť a doplniť podľa pripomienok Obvodného banského úradu Košice uvedených v stanovisku č. 1267-3803/2007 zo 14. 1. 2008
- doložiť prehľadnú situáciu širších vzťahov s dôrazom na vyznačenie obytnej zóny a dopravného napojenia, vrátane dopravných trás prepravovanej suroviny;
- doložiť mapu s vyznačením ložiska, resp. dobývacieho priestoru;
- na základe hlukovej štúdie vyhodnotiť vplyv stacionárnych a mobilných zdrojov na dotknuté územie;
- na základe rozptylovej štúdie vyhodnotiť vplyv stacionárnych a mobilných zdrojov znečistenia ovzdušia na dotknuté obytné súbory a biokoridor Myslavského potoka;
- dopravné riešenie riešiť podľa pripomienok Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie uvedených v liste č. 2007/02404 z 28. 12. 2007;
- vyhodnotiť vplyv navrhovanej činnosti na podzemné vody;
- navrhovanú činnosť zosúladiť s platným územným plánom obce Vyšný Klátov a navrhnuť opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov na plánovanú IBV;
- pri vyhodnotení vplyvov zohľadniť aj existujúcu záhradkársku osadu v katastri obce Nižný Klátov
- na základe vykonaných meraní vyhodnotiť vplyvy seizmických účinkov a účinkov vzdušnej tlakovej vlny z odstrelov suroviny na dotknuté obytné zóny;
- vyhodnotiť všetky pripomienky uvedené v stanoviskách doručených k zámeru

MŽP SR rozoslalo rozsah hodnotenia všetkým, ktorí sa v procese posudzovania k

zámeru vyjadrili s tým, podľa § 30 ods. 4 zákona bol navrhovateľ povinný v spolupráci s dotknutými obcami bez zbytočného odkladu informovať vhodným spôsobom verejnosť o určenom rozsahu hodnotenia a podľa § 30 ods. 5 mohli subjekty posudzovania zaslať k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti pripomienky do 10 dní od jeho zverejnenia na MŽP SR.

Správu o hodnotení vplyvov „Lom Vyšný Klátov I.“ vypracovala Ing. Jarmila Kočišová, PhD., Krakovská 13, 040 11 Košice vo februári 2009.

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení príslušnému orgánu, MŽP SR dňa 17. 03. 2009.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR v rámci procesu posudzovania rozoslalo správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona týmto subjektom: *rezortným orgánom* (Ministerstvo hospodárstva SR; Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií SR); *povoľujúcemu orgánu* (Obvodný banský úrad v Košiciach; Obec Nižný Klátov, obec Vyšný Klátov); *dotknutým obciam* (obec Hýľov; obec Malá Ida; obec Baška; obec Bukovec; Mesto Košice, mestská časť Myslava, mestská časť Lorinčík); *dotknutým orgánom* (Krajský úrad životného prostredia Košice; Obvodný úrad životného prostredia Košice - okolie; Obvodný úrad životného prostredia Košice; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach; Krajský pozemkový úrad v Košiciach; Obvodný pozemkový úrad Košice - okolie; Obvodný lesný úrad Košice; Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie; Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice; Obvodný úrad Košice - okolie, odbor krízového riadenia; Obvodný úrad v Košiciach, odbor krízového riadenia; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice - okolie; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice a Košický samosprávny kraj).

Ďalej bola správa o hodnotení zaslaná na zaujatie stanoviska odboru geologického práva a zmluvných vzťahov MŽP SR.

Správa bola zverejnená podľa § 23 ods.1 zákona dňa 30. 03. 2009 na stránke www.enviroportal.sk. Následne bola verejnosť oboznámená so zámerom navrhovanej činnosti, o možnosti nahliadnuť do správy o hodnotení a možnosti zaslania písomných stanovísk k predloženej správe o hodnotení podľa § 23 ods.3 zákona spôsobom v mieste obvyklým - prostredníctvom verejnej tabule umiestnenej na obecnom úrade Vyšný Klátov dňa 26. 03. 2009. Oznam bol zároveň zverejnený na internetovej stránke mesta Košice www.kosice.sk dňa 02. 04. 2009.

V stanovenej lehote bolo na MŽP SR doručených niekoľko stanovísk (obec Nižný Klátov, obec Vyšný Klátov, Ministerstvo hospodárstva SR, Úrad Košického samosprávneho kraja, Krajský pozemkový úrad Košice, Obvodný pozemkový úrad Košice - okolie a Odbor geologického práva a zmluvných vzťahov MŽP SR) s pripomienkami, na základe ktorých MŽP SR požiadalo navrhovateľa podľa § 35 ods. 5 zákona o doplnenie správy o hodnotení činnosti.

Navrhovateľ predložil doplňujúce informácie k správe o hodnotení na MŽP SR dňa 06. 06. 2009 a tie boli následne rozosielené jednotlivým subjektom, ktoré vzniesli pripomienky k správe o hodnotení.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Posudzovaná činnosť bola podľa § 34 ods.2 až 5 zákona prerokovaná s verejnosťou na verejnom prerokovaní dňa 25. 04. 2009 v budove Obecného úradu v Nižnom Klátove.

Spoločné verejné prerokovanie správy o hodnotení bolo zvolané v zmysle ustanovení

zákona a uskutočnené s programom:

- Otvorenie
- Predmet verejného prerokovania správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie - stanoviská dotknutých a prizvaných organizácií
- Prezentácia zámeru spol. Krušgeo SK, s.r.o. a správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie - rozšírenia ťažby v Lome Vyšný Klátov I na 500 tisíc ton ročne
- Stanoviská dotknutých obcí
- Diskusia
- Záver

Na verejnom prerokovaní sa zúčastnilo 68 obyvateľov Nižného Klátova, 6 poslancov OZ obce Nižný Klátov, 4 starostovia a 2 zamestnanci OcÚ dotknutých obcí, 4 zástupcovia navrhovateľa.

Starostka obce Nižný Klátov Marta Štefanová informovala prítomných o predmete rokovania a doterajšom priebehu procesu posudzovania navrhovanej činnosti. Zámer posudzovania navrhovanej činnosti bol vypracovaný v roku 2007, ale Ministerstvo životného prostredia SR ho pre nedostatky vrátilo na prepracovanie. Následne bol ministerstvom určený rozsah hodnotenia a bola vypracovaná správa o hodnotení.

Zámer spoločnosti Krušgeo SK, s.r.o. zvýšiť ťažbu v lome Vyšný Klátov I. predstavila spracovateľka správy o hodnotení - Ing. Jarmila Kočišová, PhD. Ďalej popísala základné ciele, prístupy a metódy hodnotenia ako i spoluúčasť organizácií, ktoré sa na posudzovaní podieľali. Vymenovala tiež základné charakteristiky samotného ložiska a popísala podstatu modelového riešenia pre rozšírenie ťažby s tým, že výsledky poukázali na to, že zámer po realizácii v súlade s platnými normami neohrozí životné prostredie, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Navrhovaný obchvat sídiel dotknutých navrhovanou činnosťou predstavil projektant p. Farkaš. Vo svojom vystúpení konštatoval, že v štúdií boli navrhnuté 4 varianty obchvatu, pričom preferovaný bol variant č. 3. Z tohto dôvodu bol pre tento vypracovaný geometrický plán na majetkovo-právne vysporiadanie. Popísal tiež jeho základné parametre a vymenoval dotknuté súkromné pozemky v celkovej rozlohe 8 árov. Upozornil tiež na to, že tento variant povedie k odľahčeniu obce Nižný Klátov od dopravy.

Za dotknuté obce odzneli príspevky:

- JUDr. Šuchta, právny zástupca obce Nižný Klátov, vo svojom vystúpení upozornil na to, že správa o hodnotení je v rozpore so stanoveným Rozsahom hodnotenia MŽP SR a tiež nespĺňa požiadavky prezentované v stanoviskách obce Nižný Klátov a Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie.
- Starostka obce Nižný Klátov prečítala stanoviská obcí Nižný Klátov a Vyšný Klátov, ktoré boli zaslané v pripomienkovom konaní, kde žiadali doplnenie a prepracovanie správy o hodnotení a jej príloh tak ako bolo určené v Rozsahu hodnotenia a v súlade so stanoviskom Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice -okolie a podľa požiadaviek dotknutých obcí uvedených v ich stanoviskách. Ďalej zdôraznila, že obe obce žiadajú, aby ministerstvo v záverečnom stanovisku preferovalo nulový variant (navrhovaná činnosť sa nebude realizovať) kým nebude vybudovaný obchvat, a to variant preferovaný obcou Nižný Klátov, ktorý bude rovnako reálnym pre zastavané územia oboch obcí Nižného a Vyšného Klátova. Ďalej žiadajú v záverečnom stanovisku uviesť, že povolenie ďalšej ťažby Obvodným banským úradom je možné len po predložení kolaudačného rozhodnutia na spomínaný obchvat prístupovej komunikácie. V závere vystúpenia dala starostka hlasovať -

prítomní jednomyseľne podporili toto stanovisko obcí Nižný Klátov a Vyšný Klátov.

- Stanovisko obce Vyšný Klátov prezentoval jej starosta Ondrej Jusko, ktorý uviedol že obec Vyšný Klátov dala písomne svoje stanovisko v pripomienkovom konaní a že je najviac postihnutá ťažbou a obec Nižný Klátov zase dopravou komponentov z ťažby. Poukázal na to, že Vyšný Klátov je prímestskou obcou Košíc, ktorá zabezpečuje potreby jej obyvateľov na rekreáciu a turizmus. Obec je z východu ohraničená chráneným vtáčím územím a zo západu ochranným pásmom vodného zdroja II. stupňa. Navrhovaný a odporúčaný zelený variant prístupovej komunikácie do lomu a obchvatu obce je v rozpore so schváleným územným plánom obce a pre obec je neprijateľný. Poukázal na to, že Urbariát Vyšného Klátova bude mať výročnú schôdzu, kde vlastníci nehnuteľností pri lome Vyšný Klátov I. zaujmú stanovisko k navrhovanej rozšírenej ťažbe. Okrem toho navrhovaná účelová komunikácia prechádza v blízkosti novovybudovaného zariadenia Občianskeho združenia Priateľ (nepolitická, detská a mládežnícka organizácia) a je v rozpore so zámermi tejto organizácie.
- Stanovisko obce Baška prezentoval jej starosta Ján Serbin, ktorý uviedol že obecné zastupiteľstvo dňa 3.4.2009 na svojom zasadnutí rozhodlo, že nesúhlasí ani so správou o hodnotení ani s účelovou komunikáciou navrhovanou v k. ú Baška. Poukázal na to, že vedenie trasy komunikácie malo byť prerokované s obcou vopred. V lokalite bude prebiehať výstavba novej IBV a navrhovaná cesta bude prechádzať po horizonte obce, ktorá tvorí najkrajšiu oblasť obce.
- Stanovisko obce Hýľov prezentoval jej starosta Stanislav Bernát, ktorý uviedol že navrhovaná komunikácia sa najmenej dotýka obce Hýľov. Vzhľadom na nesúhlasné stanoviská dotknutých obcí Bukovec a Baška, obec Hýľov vo svojom stanovisku v pripomienkovom konaní dala tiež nesúhlasné stanovisko, a to najmä z dôvodu ochranného pásma I. a II. stupňa vodárenskej nádrže Bukovec, zásobárne pitnej vody pre Košice - okolie.
- Stanovisko obce Bukovec prezentoval jej starosta Juraj Petrov, ktorý konštatoval že obce Bukovec sa ťažba amfibolitu priamo netýka, ale dotýka sa jej navrhovaná účelová komunikácia vo variante I.A, ktorá prechádza katastrom obce niekoľko kilometrovým úsekom. Vzhľadom na to, že táto trasa zasahuje do územia, kde schváleným územným plánom obce je plánovaná výstavba IBV, stanovisko obce bolo jednoznačne zamietavé voči navrhovanej komunikácii.

V diskusii vystúpili:

- p. Hutníková, občianka obce Vyšný Klátov, nesúhlasí s pokračovaním ťažby ani s obchvatom a poukázala na potrebu ukončiť exploataciu ložiska amfibolitu pretože ohrozuje životné prostredie a pokojný život občanov,
- zástupca občianskeho združenia Priateľ, vyjadril nesúhlas s ťažbou amfibolitu v existujúcom lome aj s výstavbou prístupovej komunikácie variant č.3 zelený,
- Ing. Sedmák, občan obce Nižný Klátov, uviedol, že po preštudovaní predloženej štúdie obchvatu dospel k názoru, že táto neberie ohľad na prírodu ani život občanov v obci, že je z finančného hľadiska nerealizovateľná. Ďalej spochybnil hlukovú štúdiu - uviedol, že ukazovatele hluku sú nereálne a nezodpovedajú skutočnému stavu. Preto sa pripája k stanovisku obce a neželá si ďalšie využívanie lomu,
- p. Struckel, občan obce Nižný Klátov, vo svojom vystúpení podporil stanovisko obce a poukázal na to, že ďalšia preprava amfibolitu po miestnych komunikáciách ktoré neboli stavané na takú záťaž by bola likvidačná, takisto intenzita dopravy by ohrozila

novobudovanú kanalizačnú sieť, ktorej väčšina zberných kanálov je vedená v telese komunikácie,

- p. Július Ruščák, občan obce Nižný Klátov, sa opýtal do kedy bude trvať ťažba v lome
- starostka obce p. Marta Štefanová, v odpovedi uviedla, že povolenie na ťažbu v terajšom rozsahu má f. Krušgeo Sk, s. r. o. do 31. 12. 2010,
- p. Juraj Štefan, občan obce Nižný Klátov, poukázal na to, že existujúce komunikácie si vybudovali miestni občania pre svoju potrebu a nie pre dopravu kameniva z lomu. Okrem toho uviedol, že navrhovaný obchvat je finančne náročný a preto nerealizovateľný,
- p. Grumichová, občianka obce Nižný Klátov, upozornila na to, že prepravovaný materiál nie je počas prepravy prikrytý celťovinou,
- p. Harčár - konateľ firmy v odpovedi uviedol, že všetky motorové vozidlá disponujú celťami,
- p. M. Štefanová, starostka obce, uviedla, že upozorní Dopravný inšpektorát PZ, aby kontroloval používanie celty pri preprave,
- p. Vaško, občan obce Nižný Klátov, položil otázku prečo spoločnosť Krušgeo nemá záujem ťažiť v opustených lomoch, napr. Slanec alebo Podhradová, ale v oblasti, ktorá je veľmi zaľudnená a navyše v tesnej blízkosti obce. Opýtal sa tiež prečo sa neuvažovalo s komunikáciou smerom na Jahodnú, ale cez obývanú časť obce a poukázal tiež na to, že miestny rozhlas oznamuje vykonanie ťhačích prác, ale občania nemajú reálnu možnosť ochrany pred otrasmí v dôsledku ťhačích prác,
- p. Ivan Novotný, občan obce Nižný Klátov, stotožnil sa so stanoviskom obce a požiadal aby sa verejným hlasovaním a podpismi občanov podporilo stanovisko oboch dotknutých obcí v záujme zvýšenia jeho váhy voči MŽP SR,
- p. Mikuláš Bernát, občan obce Nižný Klátov, podotkol, že obec 700 rokov existovala bez firmy Krušgeo Sk a bude existovať i naďalej,
- p. Kamil Harčár konateľ spoločnosti Krušgeo, pripustil, že spoločnosť najviac devastuje miestne komunikácie, ale uviedol tiež, že na ich údržbu v roku 2003 i keď ešte nevykonávala ťažbu investovala 200.000 Sk,
- p. Ing Miroslav Bernát, občan a poslanec OZ Nižný Klátov, upozornil na potrebu vysvetliť prečo boli finančné prostriedky na opravu cesty vynaložené,
- p. Harčár, konateľ spoločnosti Krušgeo SK v odpovedi uviedol, že išlo o záväzok voči predchádzajúcemu starostovi obce p. Rastislavovi Bernátovi, pretože ako štatutárny orgán dal bez súhlasu obecného zastupiteľstva súhlas na prejazd nákladných vozidiel..

Písomný záznam z verejného prerokovania potvrdený starostkou obce Nižný Klátov Martou Štefanovou a písomným zdôvodnením o komunikácii so zástupcom navrhovateľa, p. Harčárom bol doručený na MŽP SR dňa 04. 05. 2009.

3 Stanoviská, pripomienky a odborné posudky, predložené k správe o hodnotení

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR predložené nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor energetickej a surovínovej politiky, (list č. 120/2009-3410 zo dňa 02. 04. 2009)

konštatuje, že:

- v správe o hodnotení sa nevhodne podsúva názor, podľa ktorého je stavba príjazdovej komunikácie vynútenou investíciou, čo sa zdôvodňuje potrebou ochrany životného prostredia. Keďže zákon č. 135/1961 o pozemných komunikáciách v § 19 ods. 1 jednoznačne definuje čo je vyvolaná investícia, nepovažuje za vhodné, aby v tomto prípade bola príjazdová komunikácia iba predmetom zisťovacieho konania;
- v prípade, že v hodnotení uvádzané údaje o ťažbe zodpovedajú skutočnosti, sú prepočty frekvencie intenzity prepravy (NA/hod. deň...) zmatečné; keďže intenzita prepravy je v správe o hodnotení v rôznych prepočtoch niekoľkokrát spomínaná tieto je potrebné zosúladiť a zreálniť;
- odborné štúdie, na základe ktorých boli urobené závery správy o hodnotení, vychádzajú z odlišných vstupných údajov, preto sú nepoužiteľné pre účely zámeru; údaje o predpokladanej ťažbe v akustickej štúdii sú viac ako 2x podhodnotené; nezrovnalosti vo východiskových hodnotách odborných štúdií je preto potrebné zosúladiť;
- napriek tomu, že hlavným zámerom návrhu je ťažba, údajom o geologickej stavbe a výpočtu zásob navrhovateľ venoval minimálnu pozornosť; nedostatok pozornosti geologickým a banským informáciám dokumentuje aj výber grafických príloh (geologická mapa), hranice ťažby lomu (kópia katastrálnej mapy); nezodpovedá obsah a náplň s odkazmi v texte;
- konštatuje, že v správe o hodnotení neboli dodržané rozsahy hodnotenia určených variantov a špecifické požiadavky sú spracované tak formálne, že pre účely tejto správy nemajú žiadnu výpovednú hodnotu; navyše správa je plná vnútorných protirečení, napriek svojmu rozsahu je nedôveryhodná;

uvedené dôvody považuje za zásadné, preto požaduje správu prepracovať.

Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií SR Bratislava, Sekcia stratégie, záležitostí EÚ a medzinárodných vzťahov, (list č. 06844/2009/SSZM-1662 zo dňa 22. 04. 2009)

konštatuje, že k správe o hodnotení nemá pripomienky.

Obec Nižný Klátov, obecný úrad Nižný Klátov, (list č. 154/2009 zo dňa 23. 04. 2009)

uvádza, že

- predložená správa o hodnotení, rovnako ako aj záverečné zhrnutie sú spracované v rozpore s rozsahom hodnotenia stanoveným MŽP SR a v rozpore so stanoviskami obce Nižný Klátov a Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice -okolie danými v doterajšom procese posudzovania k zámeru;
- hodnotenie predloženej správy o hodnotení dostatočne neprihliada na stanovisko MŽP SR v rozsahu hodnotenia uvedenom v liste č. 12717/07-3.4.gn zo dňa 29.1.2008 v časti 1.Varianty pre ďalšie hodnotenie, v ktorom príslušný orgán určil podrobnejšie vypracovať a hodnotiť predovšetkým nulový variant; predmetná správa vôbec nerešpektuje usmernenie MŽP, podľa ktorého v záujme dôkladného zhodnotenia nulového variantu je potrebné zhodnotiť ekonomické dopady v širších časových súvislostiach a v takom prípade zabezpečiť stavebný kameň obdobnej kvality z inej lokality;
- predložená správa o hodnotení nerešpektuje ani bod 2.2.6. špecifických podmienok Rozsahu hodnotenia, v ktorom MŽP ukladá spracovať dopravné riešenie podľa pripomienok Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice -okolie (list zn.2007/02404 z 28.12.2007), v ktorom tento orgán štátnej správy uvádza, že „akákoľvek úvaha o preprave nákladu po tejto komunikácii (cesta III. triedy č.050193) neprichádza v úvahu; z toho dôvodu akékoľvek rozširovanie ťažby a preprava nákladu po tejto trase je neakceptovateľná; ďalej vo svojom obšírnom stanovisku obec uvádza, že v prípade uskutočnenia prepravy stavebného kameňa v narastajúcom objeme táto spôsobí nenávratné poškodenie cesty III/050193 a miestnych komunikácií a tým aj vážne problémy pri zabezpečovaní dopravy pre dotknuté obce; preprava stavebného kameňa cez zastavané územie obce Nižný Klátov predstavuje aj nebezpečenstvo pre žiakov ZŠ a MŠ v tesnej blízkosti tejto komunikácie v obciach Vyšný Klátov, Hýľov, Zlatá Idka, Nižný Klátov;

- poukazuje, že neboli dodržané ani ďalšie požiadavky Rozsahu hodnotenia uvedené v bode 2.2.1.1 Špecifické požiadavky, v ktorom MŽP ukladá spracovateľovi vyhodnotiť všetky pripomienky uvedené v stanoviskách doručených k zámeru;
- správa o hodnotení v rozpore so stanoviskami Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie a všetkými vydanými stanoviskami obce Nižný Klátov preferuje variant 1a, ktorého trasa prechádza zastavaným územím obce. Variant 3 je hodnotený ako najmenej vhodný, pričom obec tento variant uprednostňovala ako jediný predložený reálny variant obchvatu zastavaného územia obce;
- v správe nie sú dostatočne zhodnotené vplyvy prepravy na technický stav komunikácie, pričom považuje vstupné údaje o trojnásobku zvýšenia dopravy za nepravdivé. A z týchto údajov vychádzali aj rozptylová a hluková štúdia;
- v rozptylovej aj hlukovej štúdii nie sú dostatočne zhodnotené ani negatívne vplyvy rozšírenia dobývania amfibolitu do objemu 500 tisíc ton ročne na okolité životné prostredie, obe štúdie vychádzali z predpokladu hornej hranice objemu ťažby do 200 tisíc ton ročne;
- ďalej poukazuje na to, že v správe o hodnotení chýba posudok o zhodnotení vplyvov na európske chránené druhy vtáctva CHVÚ Volovské vrchy sa nachádza vo vzdialenosti 500 až 700 m od navrhovaného územia rozšírenia lomu);
- v správe nie sú dostatočne identifikované pozemky plánovaného rozšírenia ťažby, ale ani pozemky na ktorých je navrhovaná komunikácia vo vlastníctve súkromných i právnických osôb; tento nedostatok považuje za závažný a žiada prepracovanie a doplnenie správy o hodnotení;

na záver: obec žiada doplnenie a prepracovanie správy o hodnotení a jej príloh podľa uvedených požiadaviek; ďalej žiada, aby v záverečnom stanovisku MŽP SR bolo preferované zastavenie ťažby až do vybudovania obchvatu obcí Nižný Klátov a Vyšný Klátov; takisto žiada uviesť v záverečnom stanovisku podmienku, aby Obvodný banský úrad povolil ďalšie dobývanie nerastných surovín až po predložení kolaudačného rozhodnutia o odovzdaní do užívania prístupovej komunikácie obchvatu; k listu pripája ďalšie svoje stanoviská:

Obec Nižný Klátov, obecný úrad Nižný Klátov, (list č. 130/2005 zo dňa 11.3. 2005)

reaguje na list firmy Kreušgeo SK zo dňa 4.3.2005, ktorým firma oznámila založenie svojej pobočky na Slovensku za účelom ťažby a spracovania amfibolitu v kameňolome Vyšný Klátov a dáva na vedomie, že doprava produktov z lomu bude vykonávaná nákladnými autami o nosnosťou 27 ton v počte 20 áut denne s využitím pozemnej komunikácie v obci Nižný Klátov; ďalej sa firma zaväzuje, že komunikáciu bude udržiavať v dobrom zjazdnom stave, zabezpečí chýbajúce dopravné značenie podľa plánu obce, ďalej sa zaväzuje pokryť náklady na vykúpenie pozemkov pod komunikáciu plánovanú v územnom pláne a zabezpečí výstavbu komunikácie z materiálu získaného z kameňolomu; v tomto stanovisku obec oznamuje, že berie na vedomie, nemá zásadné námietky a za prioritu dobrej spolupráce s firmou považuje riešenie odklonenia dopravy z centra obce v čo najkratšom možnom čase.; žiada, aby v prípade vytvorenia nových pracovných miest boli uprednostňovaní zamestnanci z radov občanov obce a riešenie dopravného značenia a udržiavania komunikácie pre bezpečnú premávku (úprava výtlkov, čistenie a udržiavanie príľahlých rigolov a pod.).

Obec Nižný Klátov, obecný úrad Nižný Klátov, (list č. 484/2008 zo dňa 19.11. 2008)

vyjadruje k technickej štúdii prístupovej komunikácie ku kameňolomu Vyšný Klátov I, kde uvádza, že účelom výstavby novej komunikácie je obchvat zastavaného územia obce Nižný Klátov a túto požiadavku spĺňa iba variant 3 (zelený), preto ho obec preferuje; odporúčanie tohto variantu však podmieňuje bezpodmienečnou realizáciou nasledujúcich podmienok:

- trasa variantu 3 s jeho pokračovaním v lokalite Údolie v trase variantu 1A musí byť obchvatom obce Nižný Klátov aj v prípade etapovitého riešenia výstavby tohto variantu komunikácie; v prípade realizácie výstavby komunikácie variantu č.3 v úseku kameňolom - cesta III/50193 sa cesta III/50193 nesmie využívať ako dočasná komunikácia na prepravu vyťaženého kameňa z lomu, pretože prechádza zastavaným územím obce, aj počas

výstavby ďalších úsekov 3.variantu komunikácie (úsek cesta III/050193 až po napojenie na cestu III/050194); ani po napojení na cestu III/050194 navrhovaná komunikácia sa musí prepojiť v lokalite Údolie na pokračujúci variant 1A; cesta III/050194 sa nesmie využívať ako dočasná prechodová komunikácia na prepravu vyťaženej kameňa pokračovaním v smere cesty III/050194 cez zastavané územie obce;

- v prípade výberu variantu 1A alebo 1B v úseku Grófov les pod obcou Baška považuje obidva varianty za rovnocenné a ponecháva výber časti tejto trasy na úvahu investora; zdôrazňuje, že táto pripomienka nie je vyjadrením súhlasu s trasou variantu 1A po celej dĺžke variantu, ale len v úseku od rozdvojenia alternatív 1A a 1B v lokalite Grófov les;

na záver uvádza, že nebude súhlasiť s variantmi 1 A a 2 odporúčanými v technickej štúdii, pretože vo svojich podstatných častiach prechádzajú zastavaným územím obce Nižný Klátov a nie sú obchvatom tohto zastavaného územia.

Obec Nižný Klátov, obecny úrad Nižný Klátov, (list č. 543/2009 zo dňa 02. 11. 2009)

k predloženému doplneniu správy o hodnotení konštatuje, že v doplnku neboli zodpovedané otázky a námietky, ktoré dala v svojich predchádzajúcich stanoviskách k správe o hodnotení; všetky pripomienky sa vzťahujú v navrhovanej komunikácii;

k stanovisku obec pripojila ešte stanovisko Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Košice k navrhovanej komunikácii č. p. ORP 87/DI-IN-2009 zo dňa 25.6.2009, v ktorom sa tento orgán vyjadruje k projektovej dokumentácii z hľadiska bezpečnosti a plynulosti premávky, že nemá námietky k vybudovaniu účelovej komunikácie z objektu kameňolomu v k. ú. Nižný Klátov s napojením na cestu II/548 za podmienok:

- žiada zvolať samostatné rokovanie za účasti starostov obcí cez k. ú. ktorých bude navrhovaná komunikácia prechádzať, Správy ciest KSK, Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, ODI Košice - okolie a ODI Košice;
- žiada vykonať fyzickú obhliadku miest križovaní ciest III. triedy s navrhovanou komunikáciou a samotného napojenia na cestu II/548;
- žiada doplnenie dokumentácie o celú trasu navrhovanej komunikácie až po vyústenie na cestu II/548;
- k rozšíreniu ťažby a následne k zvýšeniu intenzity dopravy nákladných vozidiel môže dôjsť výlučne po skolaudovaní uvedenej účelovej komunikácie v celej jej trase, t.j. z kameňolomu po vyústenie účelovej cesty na cestu II/548;
- križovatka ciest navrhovanej a cesty II/548 sa bude nachádzať v okrese Košice mesto, preto je potrebné prizvať zástupcu Okresného dopravného inšpektorátu Košice.

Obec Vyšný Klátov, (list č. 86/2009 zo dňa 23. 04. 2009)

vyjadruje nesúhlas so zvýšením ťažby kameňa amfibolit aj s výstavbou prístupovej komunikácie v katastri obce Vyšný Klátov z týchto dôvodov:

- návrh výstavby cesty v katastrálnom území obce Vyšný Klátov je v rozpore s územným plánom obce;
- zvýšením ťažby kameňa vzniká možnosť znehodnotenia nehnuteľností v dôsledku otrasov;
- zvýšenia hlučnosti a prašnosti a ohrozenia zdravia obyvateľov obce.

Obec Vyšný Klátov, (list č. 86/2009 zo dňa 23. 04. 2009)

uvádza nasledujúce doplňujúce stanovisko:

- hluková a rozptylová štúdia v správe o hodnotení vychádza zo zámeru rozšíriť ťažbu v lome len do objemu 200.000 ton ročne. Nikto doposiaľ nezhodnotil vplyv rozšírenia ťažby na 500.000 ton ročne. Správa o hodnotení vplyvu sa tu obmedzuje len na nepodložené tvrdenia o tom, že nárast ťažby neovplyvní životné prostredie.
- v správe o hodnotení chýbajú referenčné údaje, vyplývajúce z posúdenia vplyvu na životné prostredie v porovnateľnom exploatovanom ložisku s objemom ročnej ťažby 500.000 ton,
- v predloženej správe celkom chýba posudok na hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na európsky chránené druhy vtáctva (CHVÚ Volovské vrchy, ktoré sa nachádza cca 500 - 700 m od územia navrhovaného rozšírenia lomu).

- správa o hodnotení (jej prílohy) neidentifikuje dostatočne pozemky, na ktoré sa bude ťažba rozširovať.

z vyššie uvedených dôvodov žiada správu o hodnotení dopracovať o chýbajúce hodnotenia podľa vyššie uvedených požiadaviek a žiada, aby MŽP SR preferovalo nulový variant riešenia, teda nerealizovanie navrhovaného riešenia až do vybudovania obchvatu, ktorý by mal byť navrhnutý tak aby neboli poškodené obce Vyšný a Nižný Klátov; nesúhlasí s výstavbou obchvatu obce podľa variantu č.3 - zeleného; v záverečnom stanovisku žiada uviesť podmienku, aby po skončení ťažby podľa podmienok vydaného povolenia banskej činnosti v roku 2010 bola znova povolená činnosť až po predložení kolaudačného rozhodnutia o odovzdaní do užívania prístupovej komunikácie obchvatu obcí Vyšný a Nižný Klátov; nesúhlasí so zvýšením ročnej kapacity ťažby kameňa z dôvodu otrasov pri odstreloch.

Obec Vyšný Klátov, (list č. 247/2009 zo dňa 03. 11. 2009)

po predložení doplnenia správy o hodnotení konštatuje, že trvá na svojom nesúhlasnom stanovisku č 86/2009 zo dňa 23.4.2009 a č.87/2009 zo dňa 24.4.2009.

Obec Baška, (list č.289/2009 z 23. 04. 2009)

oznamuje, že Obecné zastupiteľstvo v Baške na svojom zasadnutí dňa 03. 04. 2009 nesúhlasí so správou o hodnotení a navrhovanou trasou cesty Lom Vyšný Klátov I. v katastrálnom území Baška.

Obec Bukovec, (list č.93/2009 zo dňa 27. 04. 2009)

nesúhlasí s navrhovaným riešením, pretože zámer navrhovanej činnosti „Lom Vyšný Klátov I.“ nerieši prepravu v súlade s územným plánom obce Bukovec, v ktorom sa v trase navrhovanej komunikácie plánuje s individuálnou bytovou výstavbou; keďže navrhovateľ uvedený zámer s obcou nekonzultoval a preprava kameniva z lomu (blízkosť ochranného pásma vodného zdroj I. stupňa) má škodlivý vplyv na životné prostredie, obecný úrad obce Bukovec s navrhovaným riešením nesúhlasí.

Obec Hýľov, (list č. 154/2009 zo dňa 24. 04. 2009)

Konštatuje, že z dôvodu možnosti zneužiť na prepravu kameniva z lomu po štátnej ceste cez obec Hýľov smerom na Zlatú Iľdku pri hranici I. a II. hygienického ochranného pásma vodárenskej nádrže „Bukovec“ je navrhovaný variant 3 (zelený) neakceptovateľný.

Krajský úrad životného prostredia Košice, (list č. 2009/00341 zo dňa 19. 05. 2009)

za úsek ochrany prírody a krajiny:

- v správe sa neuvádza výskyt biotopu národného významu Lk3b Mezofilné pasienky a spásané lúky (Kvetnaté horčinkovo - hrebienkové pasienky) v severovýchodnej časti dobývacieho priestoru;
- žiada problematiku zásahu do lesných a nelesných biotopov národného a európskeho významu riešiť pred začatím prác v súlade s ustanovením §6 ods.1 zákona NR SR č.543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov;
- v rámci opatrení v etape rekultivácie odporúča uvažovať o priebežnej rekultivácii územia;
- z hľadiska ochrany prírody a krajiny z navrhovaných variantov nových cestných komunikácií považuje za najpriateľnejší variant 1a, pretože z hľadiska ochrany prírody predstavuje najmenší zásah do ekosystému daného územia. Jeho kratšia trasa predstavuje tiež menší plošný záber lesných a travinných - bylinných biotopov a menej zaťažuje bezprostredné okolie emisiami a hlukom ktoré produkujú nákladné vozidlá;

za úsek štátnej vodnej správy:

- navrhovať podmienky povodňovej ochrany výstavby cesty v súlade s ustanoveniami zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami;
- všetky mosty a priepusty navrhovať tak, aby s dostatočnou rezervou previedli Q 100 ročnú vodu;
- vypúšťanie prečistených odpadových vôd do povrchových a podzemných vôd navrhovať v súlade s NV SR č. 296/2005 Z. z. (§ 36 ods. 5 zákona č. 364/2004 Z. z.);
- pre odvedenie vôd z povrchového odtoku z komunikácie je potrebné navrhovať aj

sedimentačné zdrže pred zaústením do predčistiacich zariadení (§ 36 ods. 14 zákona č. 364/2004 Z. z.);

- uviesť v súlade s § 30 ods. 1 zák. č. 364/2004 Z. z. opatrenia na ochranu vodných pomerov v ochranných pásmach dotknutých vodárenských tokov, tak aby minimalizovali mieru ohrozenia stavu povrchových a podzemných vôd;

z hľadiska štátnej vodnej správy odporúča schváliť navrhovanú činnosť vo variante 1a po zohľadnení a dopracovaní uvedených pripomienok;

za úsek odpadového hospodárstva: nie sú k správe o hodnotení žiadne pripomienky.

za úsek ochrany ovzdušia:

- na str. 37 Hlavné plošné zdroje znečisťovania ovzdušia je nesprávne uvedená kategorizácia zdroja znečistenia ovzdušia ťažby amfibolitu. V zmysle prílohy č. 2 vyhlášky MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia v znení neskorších predpisov je správna kategorizácia posudzovanej činnosti 3.10.2 - Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa a predstavuje stredný zdroj znečisťovania ovzdušia;
- legislatíva na úseku ochrany ovzdušia určuje hodnoty limitného znečistenia ovzdušia a nepoužíva pojem „imisné limity“;
- s predloženým zámerom po doplnení pripomienok z hľadiska štátnej ochrany ovzdušia súhlasí;

Krajský úrad životného prostredia Košice z hľadiska štátnej správy ochrany prírody a krajiny, štátnej správy odpadového hospodárstva, štátnej vodnej správy a štátnej správy ochrany ovzdušia súhlasí s hodnotiacou správou a odporúča posudzovanú činnosť realizovať vo variante 1a. **Obvodný úrad životného prostredia Košice - okolie**, (list č. 2009/ 00925 zo dňa 13. 05. 2009)

úsek štátnej vodnej správy: z hľadiska ochrany vodných pomerov k predloženej správe nemá pripomienky;

úsek ochrany ovzdušia: z hľadiska ochrany ovzdušia k predloženej správe nemá pripomienky;

úsek odpadového hospodárstva: z hľadiska odpadového hospodárstva k predloženej správe nemá pripomienky; trvá na požiadavke v ďalšom stupni projektovej dokumentácie doplniť pre etapu výstavby a prevádzky reálne druhy odpadov podľa platného Katalógu odpadov, ich množstvo v tonách a reálny spôsob nakladania so vzniknutými druhmi odpadov;

úsek ochrany prírody a krajiny:

- v správe sa neuvádza výskyt biotopu národného významu Lk3b Mezofilné pasienky a spásané lúky (Kvetnaté horčinkovo - hrebienkové pasienky) v severovýchodnej časti dobývacieho priestoru, ostatné pripomienky sa týkali navrhovaných variantov komunikácie,
- žiada problematiku zásahu do lesných a nelesných biotopov národného a európskeho významu riešiť pred začatím prác v súlade s ustanovením §6 ods.1 zákona NR SR č.543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov (týka sa výstavby komunikácie),
- v rámci opatrení v etape rekultivácie odporúča uvažovať o priebežnej rekultivácii územia, čím bude riešený úbytok biotopov národného a európskeho významu.

Obvodný úrad životného prostredia Košice, (list č. OpaK 2009/ 01133-3 Cup zo dňa 24. 04. 2009)

uvádza len námietky a pripomienky k navrhovanej komunikácii, voči pokračovaniu ťažby sa nevyjadril.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, (list č. 2009/03105-02/HŽP zo dňa 07. 04. 2009)

uvádza, že správu o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie „Lom Vyšný Klátov I.“, navrhovateľa KRUSGEO SK, s. r. o., je možné z hľadiska požiadaviek na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia akceptovať, za predpokladu zrealizovania novej prístupovej komunikácie do lomu podľa predloženej projektovej dokumentácie. Odporúča sa realizácia variantu 2 alebo 3.

Krajský pozemkový úrad Košice, (list č. A/2009/00180 zo dňa 21. 04. 2009)

uvádza, že vzhľadom na to, že neboli vyhodnotené nároky na záber poľnohospodárskej pôdy, čo sa týka jej kvalitatívnych vlastností, nie je možné vyhodnotiť výhodnejší variant z hľadiska ochrany PP; takisto neboli vyhodnotené čísla parciel, ktorými budú prechádzať novonavrhované cesty; pripravovaný zámer výstavby cesty je potrebné zosúladiť s územnoplánovacou dokumentáciou; ako dotknutý orgán sa bude k návrhu vyjadrovať v jednotlivých stupňoch spracovania ÚPD; vzhľadom na rozsah a miesto vykonávania činnosti je potrebné predložený zámer posudzovať podľa zákona.

Obvodný pozemkový úrad Košice - okolie, (list č. 2009/1366 zo dňa 20. 04. 2009)

konštatuje, že realizáciou posudzovaného zámeru dôjde k záberu PP a zábery budú podľa etapizácie ťažby dočasne vynímané z PP; pripomína, že pre dočasné odňatie je potrebné vypracovať Projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej pôdy, ktorý ako príslušný orgán schvaľuje; v prípade, že po ťažbe nebude možné vrátiť pozemky do pôvodného stavu, odporučí ich trvalé odňatie; už v predchádzajúcom stanovisku č. 2008/01314 k variantom navrhovanej komunikácie konštatoval, že záber pôd nebol dostatočne vyhodnotený (hlavne čo sa týka jej kvalitatívnych vlastností) a teda nemôže vyhodnotiť výhodnejší variant z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy.

Obvodný lesný úrad v Košiciach, (list č. 2009/00179-Opn zo dňa 27. 04. 2009)

uvádza, že zámer činnosti prezentovaný v správe nepredpokladá zásah do lesného pôdneho fondu pri ťažbe amfibolitu, čo sa potvrdilo preskúmaním dostupných mapových a listinných podkladov, preto k tomuto bodu nemá pripomienky.

Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice - okolie, (list č. 2009/000618 zo dňa 15. 04. 2009)

uvádza, že prístupovú cestu ku kameňolomu Vyšný Klátov žiada uskutočniť od km 0,0 po km 2,0 ako variant 3; od km 2,0 variantu 3 po km 2,0 variantu 1A žiada navrhnúť zmenu trasy bez využitia cesty III/050194; od km 2,0 variantu 1A navrhuje pokračovať trasou prístupovej cesty ako variant 1A.

Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice, (list č. 3/2009/01514/KKZ zo dňa 08. 04. 2009)

uvádza, že k zámeru nemá námietky.

Obvodný úrad Košice - okolie, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, (list č. B2009/02727 zo dňa 02. 04. 2009)

oznamuje, že z hľadiska potrieb civilnej ochrany k predloženej správe nemá žiadne pripomienky ani požiadavky a s jej realizáciou súhlasí.

Obvodný úrad Košice, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, (list č. A/2009/00199 zo dňa 06. 04. 2009)

uvádza, že správa neobsahuje zhodnotenie požiadaviek riešenia záujmov civilnej ochrany v zmysle § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov v súlade so zákonom NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a preto riešenie stavby z hľadiska potrieb civilnej ochrany nie je možné posúdiť; z dôvodu, že z predloženej správy nie je možné posúdiť riešenie stavby z hľadiska potrieb civilnej ochrany v zmysle vyššie citovaných právnych noriem, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia bude môcť predmetnú stavbu posúdiť až po predložení kompletnej dokumentácie v ďalšom procese povoľovania navrhovanej činnosti.

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Košiciach, (list č. KRHZ-528-1/2009 zo dňa 17. 04. 2009)

uvádza, že z hľadiska protipožiarnej ochrany nemá pripomienky k predloženému zámeru pripravovanej stavby.

Úrad Košického samosprávneho kraja, (list č. 850/2009-RU15/12414 zo dňa 22. 04. 2009)

nesúhlasí s dopravou zabezpečenou po ceste III/050193, nakoľko termíny výstavby cesty nie sú zosúladené so začatím rozšírenia činnosti lomu, z čoho vyplýva, že prejazd nákladných

vozidiel z rozšíreného lomu bude prechádzať dnešnou trasou po ceste III. triedy cez zastavané územie obce Nižný Klátov a Myslava; žiada zosúladiť začatie prevádzky lomu Vyšný Klátov I. a jeho rozšírenie so sprevádzkovaním novonavrhovanej komunikácie zabezpečujúcej obchvaty dotknutých obcí.

Úrad Košického samosprávneho kraja, (list č. 850/2009-RU15/33815 zo dňa 02. 11. 2009)

- na základe požiadavky MŽP SR (list č.1020/2009-3.4/gn zo dňa 30.4.2009) mali byť vyhodnotené nároky na záber PP podľa BPEJ a vyhodnotené čísla parciel, ktorými by mali prechádzať novonavrhované cesty. Bol rozpracovaný návrh prístupovej cesty k lomu vedený mimo zastavané územie obcí v jednotlivých etapách. Nároky na záber PP boli navrhnuté len pre 1.etapu - úsek od lomu Vyšný Klátov - napojenie na cestu III/050194 Vyšný Klátov - Hyľov.
- na základe požiadavky MH SR (list č.120/2009-3410 zo dňa 2.4.2009) boli do doplnku dopracované prepočty frekvencie dopravy pre jednotlivé etapy rozšírenia ťažby.
- pripomienka k odborným štúdiám „Akustická a rozptylová štúdia“, ktoré neboli súčasťou predkladaného materiálu,
- namietla nesúlad medzi termínmi výstavby komunikácie so začatím rozšírenia činnosti lomu a žiada zosúladiť začatie prevádzky lomu a jeho rozšírenie so sprevádzkovaním navrhovanej komunikácie zabezpečujúcej obchvaty dotknutých sídiel v celom rozsahu, realizáciou všetkých etáp výstavby účelovej komunikácie. V doplnení je uvedené, že do vybudovania navrhovanej komunikácie bude doprava zabezpečená cestou III/050193, s čím úrad KSK nesúhlasí.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky; odbor geologického práva a zmluvných vzťahov, (list č. 13834/ 09-9.3 zo dňa 17. 04. 2009)

uvádza, že na strane 5 vypracovanej správy sa okrem iného uvádza, že ide o „rozšírenie súčasnej ťažby amfibolitu za účelom získavania nerastnej suroviny pre výrobu drveného a hrubého kameniva pre stavebné účely a kameňa pre murivo“; v ďalšom texte však o tejto činnosti už nie je takmer žiadna zmienka; podobná pripomienka MŽP SR už bola uplatnená k zámeru listom č. 3347/2008 z 23. 1. 2008, v bode 1. Keďže táto pripomienka nebola zohľadnená ani pri spracovaní správy o hodnotení, odbor geologického práva a zmluvných vzťahov k predloženej správe nezaujíma stanovisko.

Občianske združenie Priateľ, (list zo dňa 24. 04. 2009)

nesúhlasí s ťažbou amfibolitu v blízkom lome a nesúhlasí ani s výstavbou prístupovej komunikácie variant 3. Toto stanovisko odôvodňuje plánovanými aktivitami v objekte postavenom na vlastnom pozemku č.496/7 a očakávanými negatívnymi vplyvmi navrhovanej činnosti na kvalitu životného prostredia, ktoré sú v príkrom rozpore s plánovaným využitím územia na vzdelávacie a relaxačné aktivity združenia.

Občianske združenie Priateľ, (list zo dňa 02. 11. 2009)

k doplnku k správe o hodnotení uvádza, že opätovne nesúhlasí s realizáciou zámeru „Lom Vyšný Klátov I.“ a pevne stojí na stanovisku zo dňa 24. 04. 2009.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

Odborný posudok a návrh záverečného stanoviska vypracovala v zmysle ustanovení § 36, odsek 3 a 4 zákona Ing. Magdaléna Vodzinská, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb pre posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 105/96-OPV (ďalej len spracovateľ posudku), na základe poverenia odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie Ministerstva životného prostredia SR zo dňa 25.8.2009 č.1020/2009-3.4/gn.

Posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, vrátane návrhu záverečného stanoviska. Spracovateľ posudku vypracoval posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej správy o hodnotení, doplnku k správe o hodnotení, hlukovej štúdie, rozptylovej štúdie, plánu otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska amfibolitov v

dobývacom priestore Vyšný Klátov I., Doplnku k plánu otvárky, prípravy a dobývania (POPD) výhradného ložiska amfibolitov v dobývacom priestore „Vyšný Klátov I“ pre KRUSGEO.SK, s.r.o., výpočtu zásob stavebného kameňa na výhradnom ložisku amfibolitov Vyšný Klátov I. pre Poľnohospodárske družstvo Nižný Klátov, projektovej dokumentácie - štúdia prístupovej cesty ku kameňolomu, doručených stanovísk od jednotlivých subjektov zúčastnených na procese posudzovania, príslušných právnych predpisov a noriem.

Z hľadiska úplnosti správy o hodnotení aj celkového zvládnutia komunikácie s verejnosťou spracovateľ posudku uvádza, že predpísaná osnova v správe o hodnotení obsahovo nebola naplnená a neposkytuje jednoznačné a vyčerpávajúce informácie o posudzovanej činnosti. Väčšia pozornosť je venovaná návrhu výstavby novej komunikácie ako ťažbe amfibolitov. Kvalita správy o hodnotení je neuspokojivá. Pri jej posúdení sa našli výrazné nedostatky a chyby, ktoré boli čiastočne odstránené doplnkom k správe o hodnotení. V rámci procesu hodnotenia nebola dostatočne zvládnutá práca s verejnosťou, o čom svedčia aj negatívne stanoviská dotknutých obcí, občianskeho združenia Priateľ a samotných občanov na verejnom prerokovaní, pričom všetky stanoviská sú zase orientované hlavne na novú cestu, nie na ťažbu nerastu.

Preto bola správa o hodnotení v priebehu vypracovania odborného posudku prepracovaná a doplnená v tých častiach, ktoré boli klasifikované nielen v posudku, ale aj v priebehu pripomienkového konania, ako nedostatočné - úplne bol prepracovaný opis technológie ťažby amfibolitu, časť analýzy stavu horninového prostredia a hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia tak, aby sa vzťahovali na posudzovanú ťažbu nerastu. V nadväznosti na to boli doplnené navrhované opatrenia na elimináciu zistených vplyvov - až výsledná dokumentácia hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie spĺňa v plnom rozsahu požiadavky a podmienky kladené zákonom na to, aby boli jej výsledky a odporúčania akceptované.

Spracovateľ posudku konštatuje, že správa o hodnotení po jej doplnení v Doplnku k správe a predložení ďalších podkladov a dokumentácií k posudzovanej činnosti, na základe ktorých bola správa o hodnotení prepracovaná, podáva dostatok informácií pre získanie prehľadu o navrhovanej činnosti. Hodnotenie vplyvov na životné prostredie cez hodnotenie jednotlivých zložiek životného prostredia, po dopracovaní správy o hodnotení dáva dostatočné argumenty pre vyslovenie záverečného odporúčania k navrhovanej činnosti. Pretože ide o dlhodobu vykonávanú činnosť, jej dôsledky a vplyvy na životné prostredie sú známe a je známa aj reakcia prírodného prostredia na tieto antropogénne vplyvy. Skúsenosti z dlhodobej praxe posudzovanej činnosti potvrdzujú identifikované vplyvy a ich mieru pôsobenia v záujmovom území.

Spracovateľ posudku považuje za opodstatnené požiadavky vyplývajúce z procesu posudzovania v oblasti základnej charakteristiky posudzovanej činnosti. Napriek konštatovaným nedostatkom, vzhľadom na známe vplyvy posudzovanej ťažby z predchádzajúceho dlhodobého pôsobenia činnosti a stabilizovanej reakcie prírodného prostredia na tieto antropogénne vplyvy, spracovateľ posudku odporúča povolenie pokračovania ťažby amfibolitu za podmienky vybudovania novej prístupovej komunikácie z lomu po napojenie na cestu II/548, splnenia navrhnutých opatrení na elimináciu negatívnych vplyvov a dôslednej kontroly ich plnenia.

Na základe uvedených skutočností, spracovateľ odborného posudku požiadal MŽP SR listom zo dňa 19. 10. 2009, v súlade s ustanovením § 36 ods. 4 zákona o predĺženie lehoty vypracovania odborného posudku o 30 dní. Navrhovateľ predložil odborný posudok na MŽP SR dňa 11. 12. 2009.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ

PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na dotknuté územie boli komplexne zdokumentované a vyhodnotené na základe podrobného prehodnotenia všetkých predložených podkladových materiálov, doplnkov, vyjadrení a stanovísk zainteresovaných strán.

Predpokladané vplyvy navrhovaného pokračovania ťažby amfibolitov na životné prostredie boli hodnotené na základe zvolených kritérií a z viacerých hľadísk: priame, nepriame vplyvy, synergické, pozitívne, negatívne, vratné, nevratné, krátkodobé, dlhodobé, lokálne či regionálne. Z časového hľadiska boli vplyvy hodnotené v etapách: počas prípravy ložiska a počas prevádzky - ťažby nerastu, s osobitným zreteľom na vplyv dopravy kameniva ku spotrebiteľom. V tomto rozsahu boli hodnotené vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, a to: na horninové prostredie, ovzdušie, klimatické pomery, pôdu, povrchové a podzemné vody, flóru, faunu, krajinu, územný systém ekologickej stability, chránené územia, socioekonomické prostredie, urbanistický komplex a využitie územia s nasledujúcimi závermi:

Predpokladané vplyvy na životné prostredie predstavujú vplyvy vyvolané činnosťami súvisiacimi s prípravou a dobývaním amfibolitov, ich úpravou a expedíciou k spotrebiteľovi.

Priame vplyvy

sa prejavia najmä na horninovom prostredí - ide o zásah do konfigurácie reliéfu, ktorým sa z horninového prostredia odnímajú použiteľné hmoty. Pokračovaním ťažby v dobývacom priestore dôjde k nevratnému odňatiu poľnohospodárskej pôdy. Ťažba nerastu, jeho úprava a následná expedícia k spotrebiteľovi sú zdrojom hluku a emisií, ktoré však vzhľadom na umiestnenie lomu v dostatočnej vzdialenosti od obytného prostredia nemajú signifikantný vplyv na zdravie a pohodu obyvateľov. Dlhodobým problémom je preprava kameniva nákladnými autami po existujúcej komunikácii III. triedy, ktorá prechádza cez intravilány dotknutých sídiel. Tento problém je riešený navrhovanou výstavbou novej komunikácie III. triedy, vedenou ako obchvat všetkých sídiel v trase a bude slúžiť nielen pre potreby navrhovateľa, ale aj pre širokú verejnosť.

Likvidácia lúčnych spoločenstiev pri skryvkových prácach na ťažobnej ploche bude znamenať likvidáciu biotopov rôznych druhov živočíchov, ich stanovišť, hniezdísk, zimovísk, potravinových báz, zánik väčšiny zoocenóz, niektoré živočíchy sa však prirodzeným spôsobom presunú do bezprostrednej blízkosti alebo do väčších vzdialeností. Priamym vplyvom sú aj zmeny v biocenózach pri prípravných a stavebných prácach, v dôsledku ktorých dôjde k vzniku nových rastlinných a živočíšnych spoločenstiev.

Nepriame vplyvy

sú najmä sociálny - ekonomického charakteru a sú pozitívne - prevádzka kameňolomu predstavuje v danej oblasti jeden z mála zdrojov možností zamestnania a zdroj finančných prostriedkov pre dotknutú obec.

Vplyvy na horninové prostredie

V záujmovom území dlhodobo prebieha ťažba amfibolitov, ktorej vplyvy na životné prostredie sú známe a pri pokračovaní ťažby v ďalších častiach dobývacieho priestoru aj pri zvýšení objemu ťažby sa v podstate nebudú meniť. V zásade možno konštatovať, že ťažba nerastnej suroviny bude mať významný vplyv na horninové prostredie: ide o zásah do reliéfu. Ťažbou sa budú znižovať zásoby nerastnej suroviny na ložisku. Počas ťažobných prác veľkého rozsahu bude dochádzať k narušeniu horniny, existujúce trhliny sa môžu zväčšovať.

V prípade nepredvídaných udalostí (havária) - porucha na strojových technologických zariadeniach, automobiloch, pri neopatrných manipuláciách s pohonnými látkami alebo s látkami nebezpečnými vodám a pod. môže dôjsť k úniku látok do horninového prostredia a tak môže byť

ohrozená nielen kvalita horninového prostredia, ale nepriamo aj podzemné vody.

Pred doŕažením zásob nerastu v dobývacom priestore sa v súlade s ustanoveniami banského zákona vypracuje samostatná projektová dokumentácia - plán ukončenia a rekultivácie územia, ktorý bude riešiť spôsob eliminácie dôsledkov ťažobných prác a začlenenie vyťaženej lokality do prírodného prostredia.

Vplyvy na kvalitu ovzdušia, zmeny miestnej klímy

Prevádzka kameňolomu je v zmysle prílohy č.2 k vyhláške MŽP SR č. 706/2002 Z. z. v znení vyhlášky č. 410/2003 Z. z. zaradená do kategórie 3.Výroba nekovových minerálnych produktov, 3.2.Stredný zdroj znečistenia, 3.2.2. Kameňolomy a spracovanie kameňa.

Zdrojom primárneho znečistenia ovzdušia sú činnosti: odstrel suroviny, úprava na úpravárenskej linke, kde zdrojom emisií sú najmä drviče a triediče, skladovanie hotových produktov - kameniva rôznych frakcií a hlavne preprava predaného kameniva klientom po ceste III. triedy.

Sekundárna prašnosť na účelových komunikáciách v areáli ťažobne - ide o vplyvy dočasné, krátkodobé, lokálne, nevýznamné. Sekundárna prašnosť pri plošných zdrojoch, ktorými sú skládky hotových výrobkov jednotlivých frakcií pripravených na expedíciu - ide o vplyvy pôsobiace pri určitých klimatických podmienkach - dlhodobé sucha v súčinnosti s pôsobením vetra, teda vplyvy dočasné, krátkodobé, pôsobiace plošne s väčším dosahom, ale nedosahujúce obytnú zónu dotknutej obce. Na elimináciu tohto negatívneho vplyvu navrhovateľ využíva všetky dostupné opatrenia, ktoré sa snaží po technologickej stránke vylepšovať - ide najmä o skrúpanie suroviny, odprašovanie a kapotáž.

Pre posúdenie očakávaných vplyvov posudzovanej činnosti bola vypracovaná rozptylová štúdia, v ktorej bol posúdený vplyv ťažby amfibolitov ako priemyselného zdroja a súčasne bol posúdený príspevok k znečisteniu ovzdušia aj z dopravy v lome, na existujúcej prístupovej komunikácii III. triedy a navrhovanej komunikácii. Rozptylová štúdia nepreukázala produkciu emisií prekračujúcich povolené limity ani v prípade navrhovaného zvýšenia objemu ťažby amfibolitov na 200 000 ton ročne, pričom do výpočtov boli zahrnuté aj nákladné automobily odvážajúce predané kamenivo. Zvýšenie ťažby nad uvedenú kapacitu (až na 500 tisíc ton ročne) bude zabezpečované jednak obnovou výkonnejšími technologickými zariadeniami (čo je však proces značne obmedzený kapacitou a výkonnosťou technologických zariadení, ktoré sú k dispozícii a sú zaradené v technologickej linke), ale hlavne predĺžením pracovného času - zvýšením počtu zmien. Doprava kameniva pri maximálnej ťažbe bude zabezpečovaná už po novej komunikácii vedenej extravilánmi dotknutých sídiel, takže nebude mať negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia obývaného územia.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Vzhľadom na to, že lokalita posudzovanej činnosti sa nachádza nad úrovňou zvodných horizontov, nepredpokladá sa prienik spodných vôd do lomovej prevádzky. V lome sa nenachádzajú žiadne pramene ani vodné toky - nie je predpoklad priamych vplyvov na povrchové vody. Hromadeniu zrážkových vôd na ťažobných etážach sa zabráni úpravou bázy etáže pri dobývaní na sklon cca 1 až 2% stúpaním v smere postupu ťažby.

Môže dôjsť k určitej modifikácii režimu podzemných vôd zmenou podielu infiltrácie zo zrážok a zmenšením hrúbky nenasýtenej zóny.

Prenikanie dažďových vôd do puklín môže ohroziť podzemné vody v prípade vzniku havarijných situácií - čo však pri dodržiavaní technologickej disciplíny a pri dobrom technickom stave technických zariadení používaných pri ťažbe, úprave a doprave amfibolitov nie je pravdepodobné. V doterajšej dlhodobej činnosti sa takýto prípad nevyskytol.

Vplyvy na kvalitu a stabilitu pôd

Ťažba nerastnej suroviny má za následok trvalý záber pôdy, ktorým bude úplne a definitívne z územia odstránená poľnohospodárska pôda, táto zmena je ireverzibilná.

Vplyvy na biotu

Likvidácia trávnatého porastu a náhodilých náletových drevín na ťažobnej ploche bude znamenať likvidáciu biotopov rôznych druhov živočíchov, ich stanovišť, hniezdísk, zimovísk, potravinových báz, zánik väčšiny zoocenóz, niektoré živočíchy sa však prirodzeným spôsobom presunú do bezprostrednej blízkosti alebo do väčších vzdialeností.

Hlučnosť v dobývacom priestore počas skrývkových prác aj počas ťažby, v dôsledku zvýšeného pohybu, koncentrácie činnosti a technických zariadení, bude mať negatívny vplyv na živočíšstvo (zvlášť v čase hniezdzenia vtákov).

Stratou pôvodných biotopov dôjde k imigrácii doterajších populácií živočíchov, niektoré živočíchy sa prirodzeným spôsobom presunú do bezprostrednej blízkosti alebo do väčších vzdialeností, pričom sa zmenia ich migračné trasy,

Lom bude tvoriť čiastočnú bariéru pre migráciu živočíchov. Budú narušené funkčné väzby v ekosystémoch (prenos energie a informácií, migrácia a pod).

S otvorením pôdneho krytu sa zvýši riziko šírenia nepôvodných (inváznych) a ruderalných druhov. Zníži sa biodiverzita územia. Zvýšenou prašnosťou dôjde k zmenám vo vegetácii a faune v okolí ciest. Nie všetky druhy znášajú takúto záťaž a v okolí ciest dôjde k selekcii, ktorá znižuje biodiverzitu územia. Vyťaženie nerastnej suroviny sa zmení scenéria krajiny.

Pokračovaním a rozšírením objemu ťažby v lome nedôjde k záberu plôch významných biotopov. Identifikovaný biotop národného významu Lk3b Mezofilné pasienky a spásané lúky (Kvetnaté horčinkovo - hrebienkové pasienky) v severovýchodnej časti dobývacieho priestoru sa nenachádza na pozemkoch v riešenej časti dobývacieho priestoru - ťažba sa do nej presunie cca o 25-30 rokov a bude predmetom povoľovania činnosti až v takomto časovom odstupe.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Dobývací priestor Vyšný Klátov I. leží mimo chránených území, nachádza sa na území, kde podľa zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí 1.stupeň ochrany. Nezasahuje do chráneného vtáčieho územia, má však čiastočnú väzbu na navrhované chránené vtáčie územie SKCHVU 036 Volovské vrchy, pretože viaceré druhy avifauny hniezdia v navrhovanom chránenom vtáčom území tu majú potravinovú bázu. V porovnaní plôch chráneného vtáčieho územia a zaberanej plochy rozširovaného územia ťažby ide o nevýznamný vplyv.

Lokalita ťažby neleží ani vo vodohospodársky chránenej oblasti SR (CHVO) a ani sa tu nenachádzajú ochranné pásma vodárenských zdrojov.

Vplyv na krajinu

Vyťaženie nerastnej suroviny z primárneho geologického prostredia dochádza k zmene krajinného obrazu a vizuálneho impaktu. Ide o pomerne rýchlu zmenu morfológie reliéfu postupným odoberaním geologického substrátu na surovinové účely. Tento vplyv je nezvratný. Je to však spoločensky nevyhnutný a akceptovateľný proces využívania geologického prostredia ako prírodného a neobnoviteľného zdroja v intenciách príslušných banských a geologických predpisov a v súlade so strategickými dokumentmi schválenými vládou SR. Je nesporné, že v celkovom krajinnom obraze subjektívne pôsobí otvorená stena kameňolomu negatívne.

Zmeny vo využití územia, vplyvy na výrobné činnosti

K zmene využitia územia nedôjde, pretože celý priestor je súčasťou dobývacieho priestoru, je vyňatý z bežného obhospodarovania a predpokladá sa v ňom práve ťažba

nerastných surovín povrchovým spôsobom.

Pokračovaním ťažby amfibolitov v dobývacom priestore Vyšný Klátov I. dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. V súčasnosti sú pozemky určené na plánovaný postup línie ťažobného frontu vyňaté z PPF a nevyužívajú sa na poľnohospodárske účely.

Navrhované pokračovanie a zvýšenie objemu ťažby amfibolitov v dobývacom priestore Vyšný Klátov I. bude mať pozitívny regionálny vplyv na stavebníctvo a výrobu stavebných hmôt. Ide o vytvorenie podmienok pre existenciu a prosperitu nosného odvetvia v štruktúre hospodárstva celého regiónu a nadväzne na rozvoj podnikateľských aktivít v stavebnej výrobe.

Pri hodnotení predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa ostatných zložiek životného prostredia možno konštatovať, že negatívne vplyvy na štruktúru sídiel, ani výrobné činnosti v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a priemysle, infraštruktúru ani služby, cestovný ruch a rekreáciu sa neočakávajú a vzhľadom na lokalizáciu stavby na to ani nie sú predpoklady.

Vplyvy na obyvateľstvo

Vplyvy na obyvateľstvo boli posudzované najmä prostredníctvom hlukovej záťaže a znečisťovania ovzdušia.

Pre posúdenie vplyvov hluku na obyvateľstvo dotknutých sídiel bolo vykonané meranie ekvivalentnej hladiny hluku. Výsledky vykonaných meraní v blízkosti obytných objektov v dotknutých sídlach vo Vyšnom a Nižnom Klátove ako aj výsledky výpočtov predikovanej hlukovej záťaže v hlukovej štúdii ukázali, že v súčasnosti ťažba amfibolitov nemá negatívny vplyv na hlukové pomery v zastavanom území dotknutých sídiel. Pri plánovanom zvýšení objemu ťažby na 200 tisíc ton výpočty nepreukázali prekročenie najvyšších povolených hodnôt ekvivalentnej hladiny hluku. Najväčší negatívny vplyv na hlukové pomery a pohodu života obyvateľov dotknutých sídiel má doprava po existujúcej komunikácii III/050193. Podmienkou dodržania povolených limitov pri doprave odpovedajúcej zvýšeným objemom odvážaného kameniva je odklonenie dopravy kameniva na novú komunikáciu mimo zastavaného územia.

V rozptylovej štúdii boli posúdené zdroje emisií z mobilných a stacionárnych zdrojov. Z výpočtov a hodnotenia stacionárnych zdrojov (priemyselný zdroj - prevádzka lomu) a mobilných zdrojov (doprava na novej prístupovej komunikácii) vyplynulo, že ani v súčasnosti, ani pri zvýšení ťažby na 200 tisíc ton ročne nedôjde k takej produkcii tuhých znečisťujúcich látok, ktoré by dosahovali povolené hodnoty znečistenia v okolí lomu. Emisie NO_x a NO₂ dosiahnu 0,5 % limitnej ročnej hodnoty v blízkosti lomu (stacionárny zdroj) a 0,25 % limitnej ročnej hodnoty v blízkosti obce Nižný Klátov pri navrhovanej komunikácii (mobilné zdroje). Emisie PM₁₀ prevádzky z lomu budú dosahovať 31,6 % denného limitu v blízkosti obce Nižný Klátov a emisie PM₁₀ z dopravy na novej komunikácii v blízkosti obce Nižný Klátov budú dosahovať 23,8 % denného limitu. Z uvedeného vyplýva, že ani pri zdvojnásobení objemu ťažby na 500 tisíc ton ročne nebudú povolené hodnoty prekročené.

K posúdeniu seizmických účinkov clonového odstrelu boli vykonané seizmické merania a vypracovaný odborný posudok, z výsledkov ktorých vyplýva, že ani pri použití maximálnej nálože 1000 kg nemôže dôjsť k škodlivým účinkom na objektoch v dotknutých sídlach.

Vplyvy na dopravu

Výstavbou novej komunikácie sa zlepšia podmienky pre sprístupnenie územia aj pre širokú verejnosť.

Lokalita dobývacieho priestoru Vyšný Klátov I. je vzdialená cca 40 km od štátnej hranice s Maďarskou republikou. Pokračovanie ťažby amfibolitov nemá na životné prostredie vplyv presahujúci štátne hranice. Navrhovaná činnosť nie je zahrnutá do zoznamu činností podliehajúcich medzinárodnému prerokovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie

presahujúcich štátne hranice podľa prílohy č.13 zákona 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná v území, ktoré je podľa zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov zaradené v prvom stupni ochrany.

Riešené územie ani posudzovaná činnosť svojou expozíciou nezasahuje do navrhovaných lokalít súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nezasahuje do chráneného vtáčieho územia, má však čiastočnú väzbu na navrhované chránené vtáčie územie SKCHVU 036 Volovské vrchy, pretože viaceré druhy avifauny hniezdiace v navrhovanom chránenom vtáčom území tu majú potravinovú bázu. V porovnaní rozlohy plôch chráneného vtáčieho územia a zaberanej plochy rozširovaného územia ťažby ide o nevýznamný vplyv (0,023%).

Biotop národného významu Lk3b Mezofilné pasienky a spásané lúky (Kvetnaté horčinkovo - hrebienkové pasienky), identifikovaný v severovýchodnej časti dobývacieho priestoru, sa nenachádza na pozemkoch v riešenej časti dobývacieho priestoru - ťažba sa do nej presunie cca o 25-30 rokov a bude predmetom povoľovania činnosti až v takomto časovom odstupe.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledku procesu posudzovania navrhovanej činnosti, vykonaného v súlade s ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplní niektorých zákonov, pri ktorom sa komplexne posúdil stav životného prostredia dotknutého územia, očakávané pozitívne aj negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva a navrhované opatrenia na elimináciu jej možných negatívnych vplyvov so zameraním najmä na súlad so strategickými dokumentmi surovinovej politiky štátu, so zohľadnením predložených stanovísk sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „Lom Vyšný Klátov I.“ za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI/3 záverečného stanoviska. Podmienky vlastnej ťažby a prípadné opatrenia vyplývajúce z banských predpisov budú vyjadrené v povolení banskej činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Posudzovaný zámer ťažby amfibolitov sa bude realizovať v kontinuite na jestvujúce a predchádzajúce banské činnosti vykonávané v schválenom dobývacom priestore Vyšný Klátov I., v katastrálnom území obcí Vyšný Klátov a Nižný Klátov, pričom z hľadiska variantnej lokalizácie ťažby nie je možný iný variant ako pokračovať vo vyčlenenom dobývacom priestore tak, ako je popísané banskou dokumentáciou a schválené štátnou banskou správou. Pokračovanie ťažby s predpokladaným zvýšením objemu ťaženej suroviny na 200 000 ton ročne, s predpokladom ďalšieho rozšírenia ťažby podľa požiadaviek trhu max. do výšky 500 000 ton ročne bude možné len za predpokladu vybudovania novej komunikácie mimo zastavané

územia dotknutých obcí v súlade s ich platnými územnoplánovacími dokumentáciami.

3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie navrhovanej činnosti

Na základe záverov a odporúčaní správy o hodnotení, jej doplnenia a dopracovania, odborného posudku vypracovaného podľa ustanovení § 36 zákona, doručených stanovísk orgánov štátnej správy, odborných organizácií, výsledkov verejného prerokovania zámeru a zvážení možných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa odporúča povoliť orgánu podmieniť povolenie navrhovanej činnosti „Lom Vyšný Klátov I.“ splnením nasledujúcich podmienok a ich riešenie zapracovať do dokumentácie (POPD) pre povoloňacie konanie:

1. Riešiť stret záujmov ťažby amfibolitov v určenom dobývacom priestore a navrhovanej územno-plánovacej dokumentácii oboch dotknutých obcí - Vyšný Klátov a Nižný Klátov v spolupráci a súčinnosti s Obvodným banským úradom v Košiciach, Krajským stavebným úradom v Košiciach a Úradom Košického samosprávneho kraja.
2. Skrývkové práce realizovať zásadne v mimovegetačnom období a po reprodukčnom období živočíchov.
3. Zvyšovanie objemu ťažby amfibolitu a jeho preprava je podmienené odklonením nákladnej dopravy z intravilánov obcí a výstavbou novej účelovej komunikácie z kameňolomu po cestu II/548.
4. Projektovú prípravu novej komunikácie zadať odborne spôsobilej projekčnej organizácii, so zameraním na dopravné stavby.
5. Polohu novej komunikácie riešiť na základe dohody so samosprávami dotknutých sídiel, v spolupráci s dotknutými orgánmi - Správou ciest Košického samosprávneho kraja, Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Košice - okolie a Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Košice a v súlade s platnými predpismi.
6. V prípade archeologických a paleontologických nálezov počas stavebných prác na novej komunikácii, ale aj pri skrývkových prácach informovať príslušný odborný ústav.
7. Vykonávať skrúpanie spracovávanej suroviny v procese dobývania, technologickej prepravy, úpravy za účelom minimalizácie znečisťovania ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami.
8. Zabezpečovať skrúpanie skládok hotových produktov, najmä pri suchom a veternom počasí.
9. Na trvalo inštalovaných pásových dopravníkoch vykonať zakapotovanie.
10. Pri preprave menších frakcií kameniva vykonať zakrytie korby nákladného auta, u vozidiel klientov kontrolovať a vyžadovať zakrytie vozidiel.
11. Vyžadovať dodržiavanie predpísaných maximálnych hmotností súprav nákladných automobilov prepravujúcich nakúpené kamenivo zákazníkom.
12. Pri dlhodobých suchách vykonávať pravidelné skrúpanie technologickej cesty v areáli kameňolomu za účelom eliminácie vzniku sekundárnej prašnosti.
13. Zabezpečovať a vyžadovať vyhovujúci technický stav prostriedkov a mechanizmov používaných pri ťažbe amfibolitu.
14. Pravidelne vykonávať čistenie zariadení technologickej linky od nánosov prachu, aby sa zamedzilo vzniku sekundárnej prašnosti v areáli lomu.
15. Vypracovať projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy.
16. Zabezpečovať všeobecné a konkrétne plnenie ďalších povinností vyplývajúcich z legislatívy

životného prostredia - na úseku štátnej vodnej správy, štátnej správy ochrany ovzdušia, odpadového hospodárstva, ochrany prírody a krajiny, štátnej stavebnej správy, štátnej správy na úseku ochrany zdravia ľudí, pamiatkovej starostlivosti, štátnej správy pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, podmienok ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy.

17. Počas ťažby akceptovať a dodržiavať platné predpisy na úseku bezpečnosti práce a ochrany zdravia, program odpadového hospodárstva, havarijný plán a pod.
18. Manipuláciu s nebezpečnými látkami vykonávať len v objektoch, ktoré sú na túto činnosť technicky a organizačne zabezpečené.
19. Dodržiavať zavedené opatrenia na zachytávanie tuhých znečisťujúcich látok v areáli úpravne.
20. Zabezpečiť pravidelné merania hlukovej záťaže okolia lomu a v prípade prekročenia limitných hodnôt prijať adekvátne protihlukové opatrenia.
21. Vypracovať program znižovania hlukovej záťaže z prevádzky, v ktorom okrem pravidelných meraní hluku na pracovisku a dotknutých sídlach budú navrhnuté ďalšie opatrenia technického charakteru na elimináciu hluku - napr. harmonogram realizácie opatrení ako kapotáž hlučných častí technologických celkov, strojných zariadení a pod.
22. Priestor skrávky a depónii zhrnutého pôdneho krytu priebežne sledovať a prípadný výskyt burinných a nepôvodných druhov vegetácie v zárodku likvidovať dostupnými metódami, ktoré sú prípustné i v danom type územia a krajiny (mechanicky, výrubom, kosením, vyžínaním).
23. spoločne so ŠOP SR zhodnotiť možnosť úpravy lomových stien, v ktorých sa už nepredpokladá ďalšia ťažba na vytvorenie vhodných podmienok hniezdneho osídlenia vtáctva.
24. navrhovateľ v primeranej dobe načrtne možnosti eliminovania následkov banskej činnosti po ukončení ťažby alebo jej etapy a funkčnú estetizáciu prostredia ako celku. Na základe toho bude potrebné spracovať plán rekultivácie a vymodelovania reliéfu vyťaženého priestoru s využitím databázy charakteru biotopov a hodnotenia vizuálneho impaktu s elimináciou dôsledkov ťažby.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk

Záverečné stanovisko bolo vypracované v zmysle § 37, ods.1 a 2 zákona v súčinnosti s Ministerstvom hospodárstva SR na základe všetkých dostupných podkladov, výsledkov hodnotenia vplyvov činnosti na životné prostredie v správe o hodnotení, jej doplnku a dopracovania, rozsahu hodnotenia, stanovísk dotknutých orgánov, povofujúceho a príslušného orgánu, výsledkov z verejného prerokovania, posudku, obhliadok lokality a ďalších vyžiadaných podkladov a doplňujúcich informácií. Ministerstvo životného prostredia SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od všetkých dotknutých subjektov, expertov a verejnosti. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté v kapitole VI/3 tohto záverečného stanoviska.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona.

Do úvahy sa brali, vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, socio - ekonomické prostredie a vplyvy na prírodné prostredie ako aj na niektoré technicko - ekonomické a dopravné kritériá.

Odporúčenie realizácie navrhovanej činnosti - pokračovanie ťažby amfibolitov v ročnom

objeme ťažby 200 tisíc ton, maximálne do 500 tisíc ton možno odôvodniť aj nasledujúcimi argumentmi:

1. navrhovateľ je z banského zákona povinný zabezpečiť racionálne využitie vyčíslených zásob ložiska výhradného nerastu,
2. navrhovaná činnosť nie je v rozpore so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie VÚC Košického kraja,
3. posudzovaná činnosť - pokračovanie ťažby amfibolitu v dobývacom priestore Vyšný Klátov I. je v súlade so surovinovou politikou schválenou vládou SR, ako aj nadväzujúcich zásad uplatňovaných v rámci rezortov Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstva výstavby a verejných prác SR o efektívnejšom využívaní domácej surovinovej základne.
4. pokračovanie ťažby amfibolitov je z hľadiska celkových - nepriaznivých i priaznivých - vplyvov na životné prostredie možné a je možno ju odporúčať,
5. akceptovaním a realizáciou navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a dôslednou poprojektovou analýzou je možné minimalizovať prevažnú časť očakávaných ako i reálne existujúcich negatívnych vplyvov ťažby v danej oblasti,
6. navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnych území s osobitným režimom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nie je súčasťou navrhovaných chránených vtáčích území, území európskeho významu ani území zaradených do systému NATURA 2000.

V priebehu posudzovania boli zvážené všetky očakávané vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, popísané v správe o hodnotení, jej doplnku a prepracovaní, posudku a v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska. Zvážili sa všetky riziká pokračovania ťažby amfibolitov z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť - pokračovanie ťažby - je možné realizovať, ak budú splnené a realizované opatrenia na minimalizáciu a elimináciu negatívnych vplyvov (VI.3) a za vykonania štandardných opatrení počas otvárky a dobývania nerastnej suroviny.

Celkovo bolo na MŽP SR doručených 21 písomných stanovísk k správe o hodnotení od zástupcov zainteresovaných orgánov štátnej správy, samosprávy, občianskeho združenia a jednotlivcov a jeden záznam z verejného prerokovania (okrem toho ešte 3 stanoviská obcí sa týkali len navrhovanej komunikácie prechádzajúcej cez ich kataster) a 4 písomných stanovísk k doplnku k správe o hodnotení.

Subjekty - orgány štátnej správy, ktoré sa vyjadrili k navrhovanej činnosti v prevažnej väčšine nemali námietky k pokračovaniu ťažby, najväčšie pripomienky boli k návrhu variantov novej komunikácie, ktorá však nemala byť predmetom posudzovania. Tieto pripomienky a požiadavky boli zapracované do návrhu opatrení. Námietky voči pokračovaniu ťažby zo strany dotknutých sídiel - Vyšný a Nižný Klátov z dôvodu otrasov pri odstreloch nie sú oprávnené, pretože merania vykonané pri odstrele nepreukázali žiadne riziko pre objekty v zastavanom území intravilánov obcí. Merania hlukovej záťaže a emisií preukázali, že ani v jednom prípade neboli dosiahnuté najvyššie povolené hodnoty a výpočty takisto preukázali, že k prekročeniu povolených limitov ani po zvýšení objemu ťažby (do objemu 200 tisíc ton) nedôjde.

Po zvážení všetkých identifikovaných vplyvov, vyjadrení, hodnotení vplyvov na životné prostredie vychádza ako najvhodnejší variant realizovať navrhovanú činnosť podľa predloženého návrhu, po rozpracovaní na dokumentáciu spĺňajúcu podmienky a požiadavky banského zákona so zapracovaním všetkých opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie v súlade s platnými predpismi SR.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí určuje každému, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, povinnosť na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky a poskytovať o nich informácie. Predmetom monitorovania sú tie zložky životného prostredia, u ktorých realizácia posudzovanej činnosti spôsobí kvantifikovateľnú zmenu charakteristík.

Účelom monitorovacieho a informačného systému je získavať vlastným sledovaním a preberaním z jestvujúcich informačných zdrojov údaje o vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie a tieto získané informácie spracovávať a vyhodnocovať. Pre overenie miery súladu medzi predpokladanými a skutočnými vplyvmi posudzovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a na tomto základe následné zabezpečenie úpravy alebo doplnenia opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov činnosti sa odporúča nasledujúci rozsah poprojektovej analýzy:

1. monitorovať hlukovú situáciu v areáli lomu (pracovné prostredie),
2. monitorovať hlukovú situáciu v okolí lomu, najmä obytné objekty v intraviláne dotknutej obce Vyšný Klátov,
3. monitorovať hlukovú situáciu v okolí prístupovej komunikácie v blízkosti obytných objektov dotknutých obcí Vyšný Klátov a Nižný Klátov,
4. sledovať emisie znečisťujúcich látok v blízkosti obytných objektov zo stacionárnych zdrojov (prevádzky lomu) a mobilných zdrojov (prístupová komunikácia),

v intervale raz ročne a v spolupráci s Regionálnym ústavom verejného zdravotníctva v Košiciach.

Podľa § 39, ods. 3 zákona je užívateľ povinný, v prípade, ak zistí, že skutočné vplyvy činnosti posudzovanej podľa tohto zákona sú horšie, než sa uvádza v zámere, zabezpečiť opatrenia na zosúladienie skutočného vplyvu s vplyvom určeným v zámere a to v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
RNDr. Gabriel Nižňanský

v spolupráci s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva
so sídlom v Košiciach
MUDr. Zuzana Dietzová
vedúca odboru HŽP

2. Potvrdenie správnosti údajov

Mgr. Daniela Žišková
riaditeľka odboru
hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP

Ministerstvo životného prostredia SR

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 05. 02. 2010